

Schoonhoven, stadsbestuur 1386-1497

door
H.A. Verhoef

Inleiding

Hieronder volgt een transcriptie van inv.nr. 1129 van het Oud Archief Schoonhoven, uitsluitend betreffende het stadsbestuur en vonnissen. Dit is het vroegste register van de stad Schoonhoven waar naast poorters en weesboedels ook stedelijke zaken beschreven staan.

Transcriptie

fol.1.

Int jaer 1386 op sinte martijns avond worden burghemeesters ..... Egghaert Godevaertssoen, des starf Eggaert daer na omtrent acht daghe voor pinxteren..... Voor hem burghemeester ghecoren Pieter de Langhe. Scepenen Veymbrecht Pieterssoen, Godevaert ...yszoen, Daem Claessoen, Jacop Smit, Gherijt van Heermalen Heinrixsoen, Dirc van Loen ende Henric Andriessoen.

f.1v.

Int jaer 87 op sinte martijns avondt worden burghemeesters ghecoren Godevaert Jorissoen ende Barthout Janssoen. Scepenen, Willem Bouwelinc, Heinric Walichsoen, Claes Boterman, Meeus Wouterssoen, Wolfaert Dirxsoen, Dirc van Dyemen, Dirc Heylensoens ende Harwich Janssoen.

fol 2.

Int jaer van tnegentighen (1390) op sinte maertijnsavont in den winter huerde Claes Ployvoet de westgraft ende de oestgraft zes jaer lanc van dien daghe voert om vijf dordrechtse scilde siaers ende een quartier te betalen alle jaer te heylichmisse ende hi sel de opwassen scoen houden van crude ende van anderen dingen/ Ende waert dat de stede tot enigher tijt te doen hadde om in manieren daer der stede oirbaer an laghe soes el de stede de graft wel opnemen moghen ende selle dan Claes opcorten van den tijt dat hi se ghebruct hadde/ Int jaer XCVI (1396) op sinte martyne avondt huerde Claes voizr de graft voert vier jaer lanc elcx jaers om alsoe veel ghelts als voizr is in alre manyeren als voizr is om zes Wilhelmus dordrechtse scilde siaers.

Int jaer van tnegentighen (1390) op sinte martijns avondt in den wynter huerde Ghijsbrechtsoen Diestenborch op den hoec van der westmuer vier jaer lanc van dien daghe voert om drie dordrechtse scilde siaers te betalen alle jaer te heylichmisse.

Dit is de dienste die de stede van Scoenhoven minre heeren ghedaen hebben weghens den dienst die si him ghelooft hebben in voor tiden om brueken wille.

Eerst de wille mijn heeren van hollant lach voor Ghildenborch laghen die van Scoenhoven allen die tijt door boven hooire rechter herevaert mit CXCIIII (194) man.

Item de wile dat die van Utrecht Ghildenborch stormden ende men dat vernam soe voeren die van Scoenhoven wt begheren des lantgraven ende heren Jans van Langheraec tot Vyanen om Ghildenborch te ontsetten dien tijt mit CCCLXXVII (177) man.

Item cort daer na voer onse lieve heere van hollant tot Vyanen ende van daer weder over de Leck voor Huelensteyn ende van daer voert te Woerden doe allen den tijt waren daer toe dan CXCI (193) man die mit hem wt Scoenhoven voeren.

Item nu cort gheleden wt begheerte ons liefs heeren van hollant waren die van Scoenhoven mit hem tutrecht mit C (100) ghewapent.

Item voert tot Altena dienden die van Scoenhoven onsen lieven heren van hollant mit dubbelden herevaert als hi an hem begheerde.

Int jaer 88 worden burghemeesters ghecoren, Veymbrecht Pieterssoen, daem Claessoen. Scepenen, Eggaert Veenman, Godevaert Hughen, Maertijn Janssoen, Dirc van Loen, Jan de scuutmaker, Aernt van Oesterwijn, Dirc Teunissoen.

f.2v.

1390. Int voorz jaer wort ghecoert bi den heren en bi der stede ende soe hebben ghewilkoert Willam Janssoen ende Heyn Scut dat horen dyc buten onse vrouwenpoert houden sellen drie roeden breet buten der vreister muer ende der reepael die nu ter tijt ghesleeghen is alsoe datten scepen loven/ voert soo is hem gheboden op ene boete van thien ponden dat zi nyet dijken en sellen den yndersten cant van den dijck vorder dan de reepael voorz ende de voorste cant van der muer ter Lecke waert.

Int voorz jaer op sinte elyzabethen dach huerde Aelbrecht Janssoen trondeel opt eynde van der ouder haven zes jaer lanc elkes jaers om een pont hollants siaers te betalen alle jaer te heylichmisse.

(bijgeschreven) Int jaer MCCCC ende sesse(1406) op den ..... wordt Barent Jansz dat toerntgin verpacht als voirsr. XX jaer lanc.

Int jaer 89 op sinte Elysabeth dach worden burghemeesters ghecoren, Claes Gheritssoen, ... Scepenen, Jan van Zevenhuizen, Floyer Janssoen, Florens ..... Baernt de Meye Ghijsbrechtssoen, Ghijsbrecht Tonissoen en Ghijsbrecht Gherwaertssoen.

f.3.

Int jaer XCII (1390) op sinte martijns avond in den winter doe seyden de heren ende de stede een segghen tusschen den kercmeysters den prior ende meenen convente van onser vrouwen broederen den heylicheest meesters den ghashusmeisters ende des crus meisters an de een zide ende Korstiaen Aelbrechtsz an de andere zide als van ghesceel dat zi hadden van enen brieve die Korstiaen voorz ghecoft hadde jeghens heer Janne Tolnaer dien hi sprekende hadde op die drie vierendeel van diere houvinghe die Heinrix Beyers waren in sinen lesten live. Daer na quam Symon Helvoetssoen an Claren die Henrix Beyers wijf was welc Symon voorz vercoft heer Jan voorz vier vrancrixe scilde siaers op die drie vierendeel van der hovinge voirz overmits dat Gheenkin de Beyer Henrixsoen ghelevert soude hebben na des vaers doet. Daer die heeren ende die stede alsoe of verstaen hebben voorwaer van goeden witlikken ghetughe die zi daer af ghehoert hebben so dat si Aernt den Beyer die Dirx Beyers soen was toe ghesceyden hebben half die hovinghe also als si Henric den Beyer ende Clare te samen hadde daer Aernt de Beyer afgekomen is ende hevet der kerc t'Scoenhoven ghegeven sijn helfte die

hi hadde an die hovinghe voorz. Ende den anderen vier goodshuzen voorz een vierendeel ende selve hilt hi een vierendeel.

Int jaer 90 op st.Martijnsavond zijn burghemeester gecoren, Jan van Zevenhusen, Dirc Tonissoen. Scepenen, Willem Bouwelinc, daem Claessoen, Jan de scuutmaker, Heinric Andriessoen, Gherijt van Ameronghen, Engbrecht Willemssoen, Brant Florissoen.

f.3v.

Int jaer XCII (1392) op sinte geertruden dach verpachte meyster Mathijs Willemsz dat erve dat gelegen is op de Haven alsoe hijt nu ter tijt betymmert heeft tot enen eewighen pacht elkes jaers om vive oude vrancrixe scilde ende drie quartier enz.....

Int jaer 91 zijn burghemeester gecoren, Willem Bouwelinc, Dirc van Loen. Scepenen, Floyer Janssoen, Claes Gerijtssoen, Martijn Janssoen Ghijsbrechtssoen, veymbrecht Aerntssoen, Gherijt Damnessoen, Florens de Jonghe.

Int jaer 92 op sinte gheertruden dach verpachte meyster Mathijs Willemssoen dat erve dat gelegen is op de Haven alsoe als hij't nu vertymmert heeft tot een ewighe pacht om 6 vrancrixe scilden.

Item int jaer 92 verpachte Beatrijs die meister Dirx wijf was dat erve op de Haven.

f.4.

Int jaer 92 zijn burghemeester gecoren, Floer Janssen, Daem Claessoen. Scepenen, Jan van Zevenhusen, Florens Benne, Rutgher Rutgherssoen, Ghijsbrecht Tonissoen, Vranc Florissoen, ... Riqrijn Alaertsoen.

Int voirsr. jaer (1392) des donredaghes na alreheylighe dach was overdraghen dat Wouter Willem Mattensoens soen int gasthuus wesen sal en sel daer de provende hebben als ghewoenlic is tot der tijt toe dattet hem de heren ende de stede mit den gasthuus meisters wedersegghen hier voor soes el hi den gasthuse jaerlix gheven 2 dordrechtse gulden en wanneer dat de gasthuse meyster Wouter vermanen als si yet ghecoft hebben tot des gasthuus behoef of dats t'gasthuus te doen hadde soes ellen sinen borghen den gasthuse wtreyken 20 dordrechtse gulden mit den ghewins en was dar Wouter storve binnen der tijt dat hi int gasthuus is soe selle sinen borghen den gasthuse de voirsr. 20 gulden betalen en wanneer dat men Wouter t'gasthuus wederseyt soes el hi en sine borghe quyt wese van den voirsr. 20 dordr. gulden en van den jaerrenten van der tijt voert dat hire wtseyt des sijn borghe voor Wouter, Harman leyderssoen diet ghelt onder heeft en diet weder wtreyken mit hem Bouman Pieterssoen ende Harman hout Bouman scadeloos en wanneer men Wouter wtseyt soes ellen hem sine borghe vry leveren 20 dordr. gulden of waert dattet ghashuus ontfaen hadde soe soudert de gasthuusmeysteren hem dan wtreyken.

Dit sijn sulke vorwaerde als t'gasthuus tot Scoenhoven ende Harman Dirc Leynssoen onderlinghe ghemaect hebben roerende van vier morghen lands ghelegghen in Langherak daer de overste egghe den gasthuus of toebehoort in sulker manyeren dat zijt gheloet hebben bi den ghemeenen gherechte van der stede twintich ..... bi den ghashuus meysteren alsoe dattet ghashuus sel hebben den camp van der middelster weteringhe ten cleenen dijc toe en Harman selt voert op hebben tot den Leckdijc toe ende een yeghelijc sijn rise behouden en sijn dijc en banwarc bewaren ende de steghe sellen si beyde besighen tot hoorre twie orbaer ende elx sel

dijken van sijns selfsende. Ghegheven int jaer drie ende t'negentich des woensdaghes na onser vrouwendach annocencio.

Int jaer 1393 op sint willeboert dach doe wert bi den menen rechte ghegheven Godekin Melissoen en Willem trudensoen dat erve dat ghelegghen is an den hoec van den singhel an den kercwech en de weteringhe die leyt tussen dien erve en den kercweghe. Hier voor soe hebben si de strate ghemaect neven dien erve ende si sellen die strate houden ten ewighe daghe en de singhel alsoe dat scepen loven.

f.4v.

Int jaer 93 op sinte martijns avond in den winter worden burgemeesters ghecoren Godevaert janssoen en Martijn Janssoen. Scepenen, Aernt Costerssoen, Jacop Smit, Dirc van Dyemen, Dirc Heylensoens soen, gherijt Damaessoen, Aelbrecht Willemssoen, Heinric van Dobben en Dirc Heinricsoen ende doe Jacop Smit starf doe wordt in sijnre stede gheset Dirc van Loen.

f.5.

Int jaer 94 op sinte maertijns avondt in den winter voor den meenen gherechte quamen Florens Benne, Symon Meeussoen ende Claes van der Meer ende lyeden dat si sculdich sijn den gasthuse tot Scoenhoven hondert en veertich oude gouden franke die sellen si betalen op sinte scolastiken dach naestcomende ende op den selven dach ly en si sculdich te wesen van ghewins zeven oude franc payments voirsr. tot behoef heinric van Lyt des spoelmakers van Utrecht. Voert hebben gheloofd mit Symon voirsr. Dirc van Dyemen, Dirc Heylensoens en Ghijsbrecht Ghijsbrechtssoen en voirsr. ghelt sellen Florens en Symon voirsr. onderhouden in alre manyeren alst de stede onder hadde en si sellen heinric van Lyt sijn rente jaerlix betalen tot sulken termine als sijn brieve inhouden en herman Meeussoen hout Dirc van Dyemen Ghijsbrecht en Claes van der Meer scadeloos van der ander helfte. Ghegheven int jaer 94, voirsr.

Item Jan Tolnaer heeft betaelt van desen voirsr. ghelde van Jacops (feren) wegghen roerende van Symon Meeussoen tien oude franken van vrancric en Willem Cubberssoen heeft oec betaelt den gasthuse van desn voirsr. ghelde tien oude franken van Simon Meeus wegghen. Item des daghen na onser vrouwendach..... betaelden heer Jan Tolnaer Willen Cubbers en Jacop Veerman den gasthuse voirsr. een en vijftichh oude franken en 3 groten.

Int selve jaer wort een segghen gheseyt bi den heer ende bi der stede tussen Florens Claessoen en sine kijndere an de een zide Willem Tonissoen Ghijsbrecht Tonissoen en Dirc Tonissoen an die ander zide alsoe dat si an beyden siden wittelic ende wel verzoent en verlijct sellen wesen van allen ghebreke en opsegghen dat si in eenighe manyeren van ouds ende van nuwes de een op den anderen te zegghen mochten hebben tot desen daghe toe ende Florens voirsr. coft ter selver tijt jegghens Dirc Tonissoen twalef merghen lands ghelegghen beneden den berghe die Florens Claessoens gheweest hadden. Ende acht marghen lands iegghens Ghijsbrecht Tonissoen die oec Florens gheweest hadden daer Florens mede inghelant is welken coep hi rechtevoert overgaf heer Jan Gherdijn. Ende Florens en sinen kinderen scouden quyt Ghijsbrecht en Dirc voirsr. van alle gheloofden en wilcoeren die si op hem ghehadt mochten hebben in Berchambocht. Dir segghe is gheseyt te houden en te voldoen op der stede over ten beyden ziden alsoe dick als hoorre eenich den anderen aen taelde buten der stede van Scoenhoven soe verloorde hi der stede cuer.

f.5v.

1395. Int voorz jaer op sinte maertijns avondt in den winter doe namen Godevaert Jansoen ende Ghijsbrecht Scoen dat rondeel dat staet t'enden der Haverstraet gheheten cromme grieten toorn aen op te tymmeren een staedze hoogher dant nu ter tijt staet ende te decken mit harden dach of mit riede in leem/ Ende om des costs wille doen si daer an legghen sellen soe sellenzi den voorz toorn bruken twe ende veertich jaer lanc sonder eenighen pacht af te gheven voert soe zijnt vorwaerde wanneer dat de voorz toorn opgemaect is dat de stede binnen vier jaren naestcomende op nemen mach ter stede behoef ende ghelden Godevaert ende Ghijsbrecht voorz horen cost die syt an gheleyt hadden bi tymmerluden alse redelic is voert zijnt voirwaerde dat Godevaert ende Ghijsbrecht voorz hebbe selle den voorz toorn acht jaer langhert inden den voorz jaren ende si sellen die muer oestwert van den voorz toorn ter stede stille toe ende die moghen si betymmeren tot hoirre nutschap ende decken mit harden dack ende si sellen den toorn decken mit harden dack ende mit tween ghevelen van steene op maken scaepwijs te betalen alle jaer te heylich misse ende stede selden voirsr toorn houden in rake en in dake als te doen is sonder arch (bijgeschreven) Dese toorn is op ghenomen van der stede. (stille = latrine)

Int jaer 94 op sinte martijns avondt in den winter werden burghemeesters gecoren Floyer Jansoen en bernt Costerssoen. Scepenen, Jan van Zevenhusen, Godevaert Jansoen, Barthout Jansoen, Claes Boterman, Ghijsbrecht Scoen, Jacop Jacopsoen ende Ponciaen Keylensoen.

Int jaer 95 bi goetdenken des ghemeens rechts om ghunste en orbaer der stede wort meister harman den goutsmit gheconsenteert ende gheleent den toorn op t'gat van den Haven boven en beneden twalef jaer lanc onghaende te heylich misse naestcomende mer storve hi hier en binnen soe coemt de toorn weder ande stede.

1395. Int jaer XCV op sinte martijnsavondt in den winter bi den meenen scepene huerde Aernt Costerssoon Beckevaerts toorn thien jaer lanc siaers om tachtich holl. groot te betalen alle jaer te heylichmisse ende de stede sel den toorn in rake en in dake houden als te doen is sonder arch en ten eersten pacht naestcomende soes el de stede Aernt ofcorten ½ dordr. ghulden (bijgeschreven). Ende dese huer heeft over die jaren hebbe sijn soen. Int jaer m cccc hondert ende vivi op sinte martijnsavondt wort hobben noch 4 jaer die huer ghelooft in alle somma als voirsr. is.

Idem.

Int voorz jaer op sinte martijns avondt in den wijnter huerden Heinric Jan Eggaertsoen ende Symon Meeussoen onser vrouwen poort thien jaer lanc elkes jaers om enen enghelschen nobel en enen halven dordrechtse gulden.

f.6.

Int jaer 95 op sinte martijns avondt in den winter worden borghemeesters ghecoren Godevaert Jansoen en Ghijsbrecht Scoen. Scepenen Floyer Jansoen, Dirc van Loen Gherijt van Heermalen Heinrixsoen, harwich Jansoen, Franc Florissoen, Gheerlof Jansoen en Steven Heinrixsoen.

Wij Floyer Jansoen Harwich Jansoen ende Gheerlof Jansoen scepene binnen Scoenhoven oirconden ende kennen mit desen brieve bezeghelt mit onsen zeghelen dat voor ons ghecomen is her Waernaer Boterman priester mit sinen gecoren voocht ende gaf Katherinen sijne dochter enen vrijen eighendom van sine huse ende erve dat hi nu ter tijt in woent in de twistraet zwtwert an Dirc Beyns huus ende erve op sulken pacht als daer nu ter tijt op staet in deze verwaerden dat her Waernaer voorz ende Nelle Jan Hoefeldens dochter hoor lijftochte

hebbes ellen an t'voorz huus ende erve alsoe langhe als hoorre eenich leeft. Ende wes dat Katherinen voernoemt storve sonder blivende exploie verhoor te doen soes oude dat voorn huus ende erve comen ant ghasthuus te Scoenhoven behoudelic heer Waernaer ende Nellen voorz hoorre lijftochten als voorz is. Ghegeven int jaer ons heren dusent driehondert vijf en tnegentich op sinte elyzabethen dach.

(bijgeschreven) int jaer MCCCCIII (1404) ende IX wort overdragen daeter gasthuus over gaf bide mene recht alle recht dat hem an comen mach desen voirz huus ende erve ende dair voir sel Willam Ghenen den gasthuus enen engelse nobel te betalen tot heylichmisse naest comende.

Idem.

Int jaer XCVI (1396) 9 dagen in october wt overdragen bi den heren ende bi den steden wanneer dat een gheacht doede daer men clocken over soort daer sel men den coster of gheven van luden zes groet voert soes el de coster hebben van luden over eenen doede die XV jaer oudt is drie groet ende wat doede beneden XV jaeren XII denarien hollands.

f.6v.

Int jaer 96 des donredaghes na sinte willeboerts dach wt overdragen bi den heren en bi der stede dat men na sinte martijnsdach naestcomende gheenrehande in brouwen biertappen en moet dan t'menghelen 1 tyrelier ende een menghelen Amersfoerts biers om 1 ½ tuereluer ende alle wtheims bier daer na wtgheset bier van overzee en hier heeft de scout een weder cedel of.

f.7.

Int jaer 97 op sinte maertijns avondt in den winter worden burghemeesters ghecoren Dirc van Loen ende Hartlich janssoen. Scepenen, Maertijn Janssoen, Willem Bouwelinc, Barthout Janssoen, Dirc van Dyemen, Dirc Heylensoen, Gherit dammaessoen, Jan van der Kerc, Coeman Aerntsoen.

f. 7v. 1397.

Int jaer XCVII voor den heren en voor den ghemeenen gherecht quamen Dirc Mulners soens erfnaem ghemeenlic ende wilkoerden sculdich te wesen der kerc van Scoenhoven zes pont hollants in deser vorwaerden dat siet nyet of betalen en sellen alsoe langhe als Griete levet die Dirc Muelnaers wijf was en tinden Grieten doet voorz soe selt de kerke loven vrien reetsten goede dat Dirc Muelnaerssoen after ghelaten heeft of van sulken renten als hi ter selver tijt int lest van sinen leven hadde binnen der stede van Scoenhoven.

f. 7v.

Int jaer M ende CCCCc (1400) omtrent omnium stor.... Wordt een scheyden ghescheyden tusschen Floeyer Jansz and een zide ende Syen sinen wive and ander zide daer bi waren Henric Molle als een deken, her Ocke Commeldeer, her Mathijs ..... her Jan Tolnaer, her Claes Huocke ende Dirc Beynken (schout) midten ghemenen gerechte in dier tijt. Eerst soes el Floeyer hebben XVIII mergen lands in Strevelant item in Tyenhoven V mergen i hont. Item in Willem Slingelant XIII mergen II hont. Item in Ottelant VII halve mergen 1h hont. Item in Bercoude Vh mergen, item aen die Vlyst IIIh mergen Item in Stolwijk II ponden siaers. Item op grote Gheerlofs huus IIII gulden I scellinck Ende voert aen alle die husinghe daer Floeyer nu woent streckende van de Haven voer ter Zevender toe tot zinen live ende tenden zinen live weder half te comen op sien of horen rechte erfnamen alsoe vrij als sij nu zijn dats te verstaen III pont XII groten I scellinck ende enen enghelsche nobel. Ende sie voerz sel hebben VIIIh mergen lands ghelegen in Langheraeck item biden berchijn IIIh mergen ende in

Berchambocht V mergen II hont elc lant mit zinen toebehoeren voert soes el Floeyen ende Fye voerz elc den anderen vast maken aen zulken goeden als daer si aen ghewijst sijn ende voerschreven is ten ewighen daghen ende waer Syen of Floeyer voerz tot enyger tijt hier na goet aen quem van horen vrijende daer soude elc aen blive alst hem aen bestorve.

f..8.

In den jaer 98 worden borghemeesters gecoren Godevaert Janssoen en Willem Bouwelinc. Scepenen, Veymbrecht Aerntssoen, Floer Jonghe, Gheerlof Janssoen, Heinric van Dobbe, Jan Willemssoen en Heinric Janssoen.

Int jaer acht ende tnegentich des zonnendaghes na sinte jacopsdach wart Tindekijn die Ghijsbrecht Thonijssuens joncwijf was die stede verboden drie jaer op haer lijf.

f..8.

Cont sijn allen luden dat meyster Claes die cloggieter burgher tutrecht gheloeft heeft dat hi die cloc die hi onse stede vergoeten heeft gheloeft hadde alsoe dicke te vergहितen dat een goede cloc waer dat noch nyet gheschiet en is als ons donck op dese tijt ende waer dat daer yet an brake en waer een goede cloc van goeden ghelude dat zoude hij der stede verbeteren bi den goeden luden van der stede ende dit was ghedaen int jaer ons heeren MCCCC acht ende tnegentich op sint gallendach.

f..8.

Item in den jaer acht ende tnegentich des manendaches na alreheylyghendach verpachte Lijsbet Haghens dat erve after die nu molen acht jaer lanc Des jaers om twee dordrechtse guldens.

f. 8.

Item in den jaer acht ende tnegentich des manendaghes na alreheylichendach verpachte Heinric Janssoen mit Willem Botterman Willemssoen lopikerpoort XXV jaer lanc siaers om twintich groet in voirwaerden waer dat zake dat Heinric voerz ontslaghen wesen woude soe zoude hi tot alre tijt verbijt wesen mitden verschenen pacht ende die stede zel den toern in zake ende in dake houden buten Heinrix ende zijns mede ghezellen cost alle dinc zonder arch ende tot alre tijt als die stede ghenoecht ende zijns te doen hebben te vertymmeren moeghen zi den toern op nemen.

f. 8v.

Item int jaer acht ende tnegentich des dinxdaghes na alreheylighen dach doe verpachte Aelbrecht Jan Tybben den toern die staet opt ende van der Oude Haven an die westzide XLIII jaer lanc tsaers om twintich scellinghe hollants ende Aelbrecht voerz sel den toern in zake ende in dake houden buten der stede (cost ende dese verpachtinghe heeft voert over die jaren wt Willem Claessoen).

f.9.

Int jaer 99 op sinte martijns avond worden burghemeesters ghecoren, Godevaert janssoen en Gheraet Dammaessoen. Scepenen, Dirc van Loen, Jan Scutmaker, Dirc Heylensoen, Ponciaen Kielensoen, Jacop Wittensoen, Willem van Slingen en Baernt Claessoen en voer Jacop wort scepen Ghijsbrecht Scoen en voor Jannes wort scepen Vranc Florissoen.

f.9v.

Int jaer dusent vierhondert op sinte martijns avond in den winter worden burgemeesters ghecoren Dirc van Loen en Ghijsbrecht Scoen. Scepenen, Floeyer Janssoen, Barent Janssoen, Florens Benne, Florens de Jonghe, Gheerlof Janssoen, Jan Andriessoen en Gherit Jonghe martijnssoen.

f. 10.

Wij borghemeysters scepene ende rade der stede van Scoenhoven doen cont allen luden dat wi overdragen sijn bij goedenken ende concete van onsen baliu om profijt ende nutscape van des gast huus weggen binnen onser stede dat voert aen niemant tsij man of wijf ontfaen worden en sel in den voerz gasthuse te wonen ende die proven daer te hebben om niemens bede wil twaer balui scout scepene raede of yemant anders ten ware dat daer des gasthuis orbaer an laghe ende mens niet ontberen en mocht van noetsweghen twaer in eenre vrouwen die zycke te helpen verwaren of in enen knape die des gasthuus orbaer ende profijt mede dede twaer buten of binnen daere bij tyden te doen ware ende anders nyet ende dat soude alle weghe ghescien bij den tweeken goeden knapen die bij tiden gasthuusmeysters wesen sellen ende anders nyet.

f.10.

Int jaer 1401 worden burghemeesters ghecoren daem Claes Boenensoen en Dirc Heinricssoen. Scepenen, Dirc van Loen, Heinric Andriessoen, Ponciaen Kyelensoen, Heinric Jan Egghaertssoen, Bernaert Claessoen, Claes Florens de Jonghes oen en Aernt van den Dijn.

Item int selve jaer voerz op sinte martijnsdach in den winter huerde Jan van Voerst ende Claes Ployvoet die oestgraft ende die westgraft vier jaer lanc.

f.10v.

Item int selve jaer des donredaghes voer palmen ghinc Gheertruut Henrick Abbicsoen uter stede ende sel ewelic uter stede wesen op hoer een hant overmits dat dat ghesent wort in eenre zoenen van Mattgin ontga..... ende Gheertrude voerz so dat Gheertrude voerz den steen om die Haven ghedraghen soude hebben op den voerz dach of niet stede wesen als voerz is des zij niet en dede.

f.10v.

Int jaer van XIIIc ende een (1401) op sinte martijns dach in den winter huerde Jan van Voerst ende Claes Ployvoet die oestgraft ende die westgraft IIII jaer lanc siaers om VI Wilhelmus oude scilde.

f.11 1401.

Dit is sulc vonnesse als ghewust is van den gherecht van Scoenhoven over Dirc Wighghers soen van sulken brocken als hi den heer ende der stede ghebraecht hadde. Eerst so sel Dirc Wighghers soen een bedevaert gaen tot groten roemen in sinte pieters kerc ende van daen een betoech brenghen so dat die scepen van Scoenhoven gheloven ende die bedevaert sel hi doen wanneer date hem tgherecht van Scoenhoven eendrachtelic vermaent Ende daer toe sel hi gheven den heer te beteringhen XXI pont hollants tusschen dit en sinte katerindach naestcomende Ende voert sel hi gheven der stede te beteringhe XXV duisent steens ende Dirc Henrixsoen X duisent steens ende den voerz steen sel men betalen tusschen dit ende sinte jansdach te midzomer naestcomende Ende voert en sel Dirc Wighghers of niemant van sinen weggen enighen mensche hier om misdoen noch doen misdoen op een pene van hondert nobel Ende hier voer sijn borghe dit vonnesse te houden ende te voldoen Willam Boulinck Claes Strenc ende Everaet Wighgherssoen ende Dirc Wighghersz hout Willam Claes ende Everaet

voorn scadeloos Ende dit vonnesse wart gheweest int jaer ons heeren dusent vierhondert ende twee op sinte assimus dach Item die stede van Scoenhoven hout Dirc Wiggheers ..... Voorz scadeloos.

f.11.

Item int selve jaer voorz. huerde Jan van Voerst ende Claes Pleyvoet op sinte martijns dach in den winter die oestgraft ende die westgraft vier jaer lanc siaers om zes Wilhelmus oude scilden.

f.11v.

Int jaer 1402 worden burghemeesters ghecoren barthout Janssoen en Heinric Jan Eggaertssoen. Scepenen, Vran Florenssoen, Veimbrecht Aerntssoen, Dirc Heinrixsoen, Jan van der Kerc, Claes Heinrixsoen, Ghijsbrecht Aerntssoen, Jan Ysebrantssoen

f.12v.

1403. Burghemeesters ghecoren Daem Claessoen, Dirc Comensoen. Scepenen, Bartout Janssoen, Florens Benne. Steven Henrixsoen, Rucwijn Alaertssoen, Vreric Pieterssoen, Martijn Janssoen, Jan Dirxsoen.

f.14.

1404. Burghemeesters ghecoren Barthout Janssoen, Steven Heynrixsoen. Scepenen, Floyer Janssoen, Martijn die Jonghe, Gherijt Damaessoen, Vranc Florenssoen, Poncyen Kyelensoen, Jan Ysebrantssoen, Gherijt Jorissoen.

f.14v.

1405. Burghemeesters ghecoren, Vranc Florensoen, Florens de Jonghe. Scepenen, Ghijsbrecht Scoen, Florens Martijnssoen, Aernt Panneel, Jacop Jacopssoen, Jan Dirxsoen, Jan Dirc Bijlmanssoen en Willem Scoenman.

1406. Burghemeesters ghecoren, Daem Claessoen, Willem Scoenman. Scepenen, Martijn de Jonghe, Gherijt Damaessoen, Vranc Florissoen, Henric Andriessoen, Martijn Janssoen, Jan die Bruun en Jan die Wit.

f.15.

1407. Burghemeesters ghecoren. Dirc Thonissoen, Gherit Jorissoen. Scepenen, Floyer Janssoen, Florens Benne, Heynric van Dobben, Jan Dirxsoen, Jan Thomassoen, Gherit Rust Aelbrechtssoen, Pieter Veymbrechtssoen.

1408.

Int jaer MIIIIc ende acht op den sesten dach in augusto verwilcoerde Jan van Ghinkel dat hi sijn huus in de coestraet binnen ses jaren decken sel mit harden daecke op enen peen van half dat voirz huus ende erve ende hier om en sel hi dat voirz huus binnen dese tijt nyet leemen buten opt dac.

f.15v.

Int jaer MCCCCc ende IX op den vierden dach in november wort overdragen ende ghekoert bi den heer ende bi den menen recht dat voertaen gheen tinnewerc ende vreemde lude tinnewerc binnen Scoenhoven vercopen en sellen dan in vrien jaermarkten op den drien cogheldagen ende waert dat si tot enighen tiden anders vercoften dat soude wesen tot elken reyse op een boet van I pont hollants ende daer voer sellen onse poorters werken op die

Delfsche koer dat oec op die selve boet ende daer toe op een jaer lanc sijn neringhe te verbieden.

1408, burghemeesters ghecoren, Willem Scoenman, Jan van Voerst. Scepenen, Aernt Panneel, Ponsiaen Keylensoen, Gherijt Jonghe Martijnssoen, Vreric Pieterssoen, Jan die Bruun, Florens Dirxsoen, Pieter van Foreest.

f.16.

1409. Burghemeesters ghecoren, Vranc Pieterssoen, Florens Dirxsoen. Scepenen, Gherit Damaessoen, Willem Scoenmanssoen, Heynric van Dobben, Steven Heynrixsoen, Martijn Janssoen, Jan Dirxsoen, Vreric Ghijsbertssoen.

f.16v.

1410. Burghemeesters ghecoren, Steven Heinrixsoen, Willem Scoenman. Scepenen, Ghijsbrecht Scoen, Florens Dirxsoen, Baernt Claessoen, Jan Dirc Bijlmanssoen, Pieter Veumbrechtsoen, Wyer van Nes en Aelbrect Corstiaenssoen, Florens die Jonghe sterf int selve jaer voer hem Pieter veymbrechtsoen.

f.17.

1411. Burghemeesters ghecoren, Vreric Pieterssoen, Vreric Gherijtssoen. Scepenen, Floyer Janssoen, Dirc Thonissoen, Gherit Jorissoen, Jan Ysebrantsoen, Gherit Rast, Jan Dirxsoen, Claes Egbrechtssoen. Floeyer sterf en Aelbrecht van Foreest wordt voor hem ghecoren.

In den jaer m.cccc ende twalif des donredaghes na sente odulphus dach quam voir scepene en burghemeesters Mathijs Willem Florenssoen en gaf over der stede tot hoere profijt die erve dat nu tertijt onbetymmert leyt an die oestzijde van zinen huse streckende alsoe verre als zijn erf gaet zootwert. Ende des sel die ghene die bi tyden dat huus bewoenen sal bruken om nyet twee galiten van den poert zootwert.

f.17v.

1412. Burghemeesters ghecoren, Vranc Florenssoen, Gherijt Jorissoen. Scepenen, Martijn die Jonghe, Gherit Damaessoen, Willem Scoenman, Vrederic Pieterssoen, Vrederic Gheritssoen, Claes Florens Jonghensoen, Pieter Veymbrechtsoen.

1413. Burghemeesters ghecoren, Willem Scoenmanssoen, Pieter Veymbrechtsoen. Scepenen, Dirc Thonissoen, Vranc Florensoen, Gherijt Jorissoen, Jan Ysebrantssoen, Jan die Bruun, Gherit Rost en Claes ...soen.

1414. Burgemeesters, Vranc Florenssoen en Gherit Joris. Schepenen, Martijn Janssoen, Ghijsbrecht Scoen, Vrederic Pieterssoen, Pieter Veymbrechtsoen, Aelbrecht van Foreest, Ghijsbrecht van Marlo, Vranc Claessoen.

1415. Burgemeesters. Pieter Veymbrechtssoen en Ghijsbrecht van Marlo. Schepenen, Dirc Thonisz. Gherit Jorissoen, Jan Ysebrandssoen, Gherit Rost, Jan Dirc Bijlmanssoen, Aelbrecht Corstijnssoen en Claes Egbertssoen.

1416. Burgemeesters, Gherijt Jorissoen en Gherit Rost. Schepenen, Maertijn de Jonghe, Pieter Veymbrechtsoen, Ghijsbrecht van Meerlo, Claes de Lacher, Aernt Panneel, Vranc Claessoen en Allaert Ockerssoen.

1417. Burgemeesters, Gijsbrecht Scoen en Jan die Haze. Schepenen, Vrederic Pieterssoen, Baernt Claessoen, Gherit Jonghe Martijnssoen, Aernt van Dijck, Jan Dirc Bijlmansoen, Jan Bouwelinc en Pieter Janssoen.

1418. Burgemeesters, Ghijsbrecht van Meerlo en Aernt van Dijk. Schepenen, Willem Scoenmansz. Jan die Hase, Ponstyen Kyelensoen, Jan Hamaesz. Vranc Claesz. Aelbrecht van Foreest en Jan Jacopsoen.

f.21v. 1419.

Int jaer ons heren MIIIIc en XIX omtrent sinte martijns dach wort overdraghen bij den heer en bij der gemeenre wijsheyt dat voertan nyemant die an den gerecht hier na comen zellen deyllen zullen van den gelde dat in den budel comen zel Ende dat gelt dat zel gaen voir der stede cleder te bate altoes.

1419. Burgemeesters, Vranc Florijsz. Willem Scoenmansz. Schepenen, Dirc Thonisz. Gijsbrecht Schoen, Aernt Panneel, Jan de Bruun, Pieter Janssoen, Dirc Lambrechtssoen en Jan Maertijnssoen.

1420. Burgemeesters, Ghijsbrecht van Meerlo en Pieter Jan Breninx. Schepenen, Willem Scoenmans, Gherit Jorisssoen, Aernt van Dijk, baernt Claessoen, Aelbrecht Korstgen, Jan Bouwelinc en Aernt Veymbrechtssoen.

f.21v.

Int jaer ons heeren MCCCCc ende XXI op den XII dach van maerte so quamen voir den gerecht Vranc Claesz ende Maertijn Gerritz als kercmeesters ende loeffde bij consent van den borgermeesters die stede scadeloos te houden van den negen overlantsche gulden siaers die de stede gelooft heeft Pieter Wolfairt her Jacopz ende die stede hantzegel voir geset heeft voir die kerc voirz roerende van den orgelen in der kerken.

f. 22v. 1420.

Int jaer voirz des manendages na alre heyligen dach stont Jan die bastaert van Langeraeck als een scout van ons liever genadiger vrouwen wegen van hollant vrouwe Margriet van Borgongen te goede Jacop van Boscoep een wintmolen die toe plach te horen Jan Korstantsz van Delff die staende en gelegen is buten onse vrouwenpoort west wart van Jan Robbynshuus ende erve in welke wijntmolen Jacop voirn gecomen is als van veertich scilden die hem ontbraken an Jan Korstantsz voirn ende hij hilt mit sine eede als scepenen wijsde dat recht was ende van twee scilde die hij wtgeleyt hadde van der weet an Jan Korstantsz voirn te doen Ende doe pande Jacop voirn die twee en veertich hollntse scilden an die wintmolen voirz ende dat den derde penninc beter maeck drye en tsestich scilde ende die heerde Jacop voirn wt staelinghe an der wijntmolen voirz en wort gescat op die rente die Jan Robbijn daer op heeft ende op den molen wint die daer op staet tsamen die beterscap dair van verloren dat Jacop voirn dus niet allen recht verworven en ..... heeft alse recht is.

1421. Burgemeesters, Willem Scoenmansz. En Baernt Claes. Schepenen, Dirc Thonysz. Jan die Hase, Pieter Jan Breninx, Aelbrecht van Foreest, Joris Jorisz. Gherijt Spechals, Jan Bouwelincz, Reyner Coenraetsz.

f.23v.

Int jair MCCCC ende XXII op sinte willeboirtsdach quamen in den gherecht goede eerbare personen die wij wael gheloofden Ende zwoeren voir ons hofflic ten heyligen dat die muyer

die zwtwert leyt in Floor Bennen husinge dat die Jan Wolbrantsz dede nywen metselen en leggen mit sinen ghelde dair van soude hij er in timmeren ende an/ tot sijnre nutschap ende dan in maken enen deur En Jan Wolbrantsz zel die goet houden ende ander Floer Bennen dack leyden op sinen cost Ende Jan Wolbrantszoens gotyer zel lopen dair Floor Benne husinge voirz was.

1422. Burgemeesters, Vranc Florisz. Aernt Veymbrechtsz. Schepenen, Willem Scoenmansz. Baernt Claesz. Jan Bouwelinc, Dirc Lambrechtsz. Jan Martijnsz. Huge Jan Gherijtsz. Gherijt Dirc Thonysz.

1423. Burgemeesters, Pieter Veymbrechtsz. En Gherit Dirc Thonysz. Schepenen, Vranc Florisz. Pieter Jansz. Jan die Bruin, Gherit Spechals, Dirc van Berge, Aernt Bartoutsz. En Ghijsbrecht Martijnsz.

f.24. 1423.

Int jair voirz soe tuuchde Vrederic van der Zevender als een dijgrave van crympenerwairt ende Vranc Florijsz ende Jan Barnyer als hogenheemraders aldair hoe dat Airnt Jacopsz Aernt Claesz Michiel Jacobsz ende Walich Jansz hem ontboden hadden om haren dijck op te nemen des sij dair quamen en bezagen den dijck ende was soe besniwet dat den dijck soe niet gemaect en was dat hij op nemens wairdich was/ En korts dair na soe ontboden sij den dijckgrave ende die heemraders voirz weder op den dijck te comen om den dijck noch op te nemen des sij op die wege waren en was zulk onweder dat sij weder omkeren mosten/ voirt soe twchde sij en seijde al wat dat sij ontboden waren dat die dijck niet gemaect en was na der voirwaerde als sij genomen hadden alst scheen want hij lager was dan den ouden dijck ende brack in dairt lant grotelic bij beschadicht wort.

Int jaer voirsr. des manendaghes na sinte martijns dach quam van der voirder vierscaer Gryete Gherit Pieterssoen dochter mit horen ghecoren voechts hant als scepene wijsden dat recht was. Ende gaf over bij consent van den burghermeesters Vrederic Pieterssoen enen vrijen eygendom van den huse en erve dat staende ende gheleghen is an die westzijde van der Haven noortwart van den huse en erve dat Huge lange Willemszoen plach te wesen. Ende voert soe gaf sij hem over alsulke goede als sij hadde roerende en onroerende waer dat sij ghelegen sijn op alsulke renten als op den huse staen. Ende hier voor soe heeft Vrederic voirsr. hem verwilkoert voir hem en voir sijn erven Gryete voornoemt te houden hair leven lanc en gheven hair ten dryncken cleder en scoen als redelic en mogelic is ende waer dat hij des niet en dede ende men hem dat overtugen mocht off sijn nacomelinghen dattet gherecht gheloefde soe verviel hij van sinen eyghen en van allen recht dat hij hadde an die goede voirsr., voert heeft Vrederic voirmoemt Hem verwilkoert wair dat zake dat Gryete voirn. Storve binnen den eerste tween jaren naestcomende haren erve te gheven vijf ende twintich gouwen scilde ten wair datter kenlike scilde quamen die Vrederic betalen most en niet recht niet weren en konste die zel Vrederic off sijn erve korten van den vijf ende twintich scilde voirsr.

1424. Burgemeesters, Willem Scoenmansz. En Jan van Poel. Schepenen, Pieter Veymbrechtz. Baernt Claesz. Gijsbrecht Aerntz. Jan Bouwelinc, Jan Martijnsz. Dirc Lambrechtz. En Aerntvan Diesten.

f.24v.

Int jaer ons heren m.cccc ende xxv (1425) des woensdaghes na sinte gregori dach quamen onser genadiger vrouwe vriende voir den huse tot Scoenhoven des so quamen die stede van

Hollant van Zeelant en van Vrielant des manendaghes na onser vrouwendach annunciatio voir der stede van Scoenhoven mit hore machten en lagen dair voir 22 weken en 4 daghen ende dat beleg van den huse voirscr. was 12 daghe ende doe wort gekuert en overdrage gelijc hier na bescreven staet.

Int jaer ons heren m.cccc ende xxv (1425) des sonnendaghes na sinte gheertruden dach soe is overdraghen bij den baliu den scout den gerecht en bij veel goeder knapen van der vtoetscap dat nyemant wt der stede en trecke hij en sij bij sonnenschijn weder in van onsen poirten off die mit ons wonen. Ende voirt alle die ghene die buten sijn dat sij in comen twysken dit en vridage naestcomende t'avontijde, ende wair dat sij des niet en deden dat wair op hun poirtrecht en op al hair goede die sij hebben binnen der stede van Acoenhoven en nymmer meer poirter tot Scoenhoven weder te worden en een yghelic die latet sinen vrienden te weten als hij eerst mach. Ende then waer biden heer biden gherecht en bij der goede mannen van der vroetscap voirscr.

Dit sijn die ghene die overhorich geworden sijn en wt der stede togen doe dat besit voir die stede was,
f.25.

Jan Louwensz. (doorgedaan)
Aernt Scutter
Jan Willemsz die wever (doorgedaan)
Vrederic Pieter geritsz.
Jan die Huesshe
Heynric Gijsbrecht Thonisz.
Jan van Lyer
Airnt Symonsz.
Dirc die mandemaker
Jan Jacopsz.
Claes Hermansz.

f. 26. 1426.

Item des saterdaghes na sinte willebrants dach int jaer voirz quam van den gerecht Lysbeth Gerijt Stuertgens wedewij mit haren voechts hant ende gaff over Alijt Florijs Stuertgens zoons dochter die beterscap van een galijte (woonstede) dair sij nu ter tijt in woent tende hare doot staende an die Plaets Ende wair dat Alijt voirn storve sonder blivende geboirte soes oude dese galijte wederomme ende erven op Lijsbeth erfnamen voirn alse recht is.

Item doe heeft Jan IJsebrantsz geloeft der stede van Scoenhoven doe hij buerde van Maertgen Jan Heymansz ende voeren Gherijts..... Die hondert veertich talve dijc scilt ende negen dalven tuun wair dat zake dat men bevinden conde in der wairheyte dat sij meer gebuert hadde in de nederwairt van den ambochte dan de somme drecht van den nederwairt van den ambocht dan die somme drecht van de nederwairt dat sij sculdich waren te geven dat hij dat der stede wedergeven zall binnen den eersten XIII dagen dat hem of sinen erven dat mit goeder rekeningen bewijst is date scepenen geloven ende duncken dat redelucken ende bestendelic bewijst is ende dat is te verstaen totter somme gelts toe voirscreven die hij gebuert heeft.

f.27.

Wij Willem Grave van Henegouwen van Hollant van Zeelant ende heer van Vrieslant maken condit allen luden dat wij mit onsen heer Johan bij der genaden gods bisscop tot Utrecht bij

goetdencken heren Johans van Henegouwen ons broeders heren Gijsbrecht heer van IJsselstein Heinrich van der Leck Zweder van Montfoirde ende andere der gheenre die geambocht sijn in Lopikerwairde int gesticht van Utrecht over een gedragen sijn dat men dijcke sal van Haestrecht waer langes der Yssel tot ande IJseldam ende van de IJseldam langes der Lecken tot Scoenhoven waert alsoe verre als des bisscops scouwe leghet mogen gelijc in manieren alst gelegen is want men mitterkae ende mitterkerven niet dijcken en mach als men hier voermaels heeft Ende ontbieden hem allen die onder dese voirz scouwe gelegen sijn ende gelant waelgeboeren poorteren ende gemeenten dat een ijgelic van sinen lande sinen dijck ontfaen maken doe morghen morghen gelijc als voirz is bij stalinge des dijcgraven ende des heemraders Ende wair yemant die dit wederstonde ende sinen dijck niet aen en naem noch en maect als voorz is dat souden wij houden aen sine live ende aen sijne goede gelijc aen de ghenen die ons ende onse lant verderven wilde in oirconde desen brieff bezegelt mit onsen segel Gegeven tot sinte gheerdenberge des sonnendages na sinte marien magdalenen dach int jair ons heren M CCC ende XXVIII.

f.27.

Frederic bij der genaden goids bisscop tot Utrecht maken kont allen luden want ons angecomen ende kenlic gemaickt is grote last ende sorge die in onse landen geschien mochten als van den Leckendijck tusschen den nyen dam ende Scoenhoven overmids gebrec eens mitten dijcgraven dair om wij oec dicwijl mit ernst van den hoechgeboren onsen heren neven den graven van hollant ende mede van onser edelsten ridderen ende knapen stadt.

f. 27.

Wij burgermeesters scoenen ende raden der stede van Scoenhoven bekennen mit desen openen brieve want Johan van Vyanen heer tot Jairsvelt sulke waterscap alse sijn lant van Jairsvelt leydt van onse stede dair den Leckedijck die der zelve waterscap tot deser tijt toe aff gelegen hebben ende leggen onder voirbaelgen (buitenwerk ener sterkte) van onser stede poirten oostwert w tan onser stede ons gegonnen ende geconsenteert heeft ende bij sinen wille is dat men die sluysen ende waterscap opwert van der selver poirten geleecht heeft om onser bede ende lieften willen Soe ist dat wij Johan van Jaarsveld weder om geloofd hebben waert sake dat hij off sijn nacomelingen namaels des behoefden tot sijns lants oirbaer voirz die slusen waterscap en de vlieten voirz te vermaken ofte vernyen dair sullen wij ende onse poirteren hem tot allen tijden alse des behoeven gunstelic in behelpen ende vorderen ende niet hinderen in oircond des soe hebben wij onser stede zegele van ons ende onse poirteren an desen brieff gehangen Int jair M CCCC ende XXVIII des woensdaghes na onser liever vrouwen dach assumpcio.

f.27v.

Int jair M CCCC ende XXIX des dinxdaghes op sinte jansdach eewangelist doe quam vort den gerecht Dirc Wiggersz ende gaf over Machtelt Jan van Leeus weduwe sijne zuster die sessende twintich gauwe Wilhelmus hollantsche scilde siaers lijfrente die hij hadde sijn leven lanck duerende op der stede van Scoenhoven na inhoud der stedebrief die Machtelt voirn van Dirc horen broeder voirn dair off heeft in alsulker maten tot wat tijden dat Dirc voirn off lijvich wort ende storft soe sijn dese voirz lijfrent quyt ende vant wair dat Machtelt voirn eer storve dan Dirc voirn soe zellen dese voirz lijfrenten weder comen op Dirc voirz ende die souden ze dan voirt bueren ende heffen sijn leven lanck duerende na inhoud der stedebrief van Scoenhoven voirn.

f.28. 1429.

Int jair voirz des donredags na sinte poncyasdach wort Volckgen Ottenz overgewijst mit recht overmits dat hij Volckgen Heynricz van der Vierstraet stack mit gheslepen wapen den heet te geven tyen pont hollants ende voirt van dat hij gebracht heeft der stede dair off zel geven der stede XXXVI duizent steens off sessen dertich bijers gulden dair voir te betalen tussen dit ende sinte jans dage te midzomer naestcomende ende can desen steen voirz zel hdie kerc t'Scoenhoven ses dusent/ t'clooster drye dusent ende die lazerus ziecke drye dusent tot hoire tymmeringe te baten.

f.28v.

Int jair M CCCC ende XXVII wort overdragen bij den baliu den gerecht der vroetscap ende veel goeder knaepem dat men binnen den eerste achte jaren den gerecht geen cleder dragen en zullen.

Vrederic van der Zevender Pieter Jan Breninxz

Baernt Claesz Jorijs Jansz

Aernt Bent Dirc van Bergen

Dirc Thonysz Jan Dirxz

Willem Scoenmansz Claes Botterman

Jan die Hase Gijsbrecht Airntsz

Aernt Veymbrechtsz Claes Egbertsz

Gherijt Spechals Jan Ysebrantsz

Huege van der Burch

Pieter Wijersz

Jan van Poell

Dirc Lambrechtsz

Gijsbrecht Martijnsz

Jan die Bruun

Gijsbrecht van Nilo

Aelbrecht Korstgenz

Aernt van Dijck Jannes Heynricsz

Jan Martijnsz Pieter Rutgersz

Gherijt Rast Claes Bent

Aernt van Diest Coman Dirc

Meeus Vredericz Keyzer

Reyner Coenraetz

Jan Bouwelinc

Ponstge Kijelen

Jan die With

f.29.

Jan Claesz Heinrick Stevensz

Willem Cruuff Feyse Mathijsz

Jan Botherman Reiner van Damme

Claes Bouwelinc Vranc Woutersz

Huuych Martijnsz Dirc Jan

Floir Huygenz Lutgen Jan Breminxz

Dirc Wick Claes Jansz

Jacop Wijersz Melys van Gynckel

Dirc Claesz Claes Dirc Hugenz

Evert Buys Jacop Aelbrechtsz

Gijsbrecht Huygenz Jacop Lubbe

Jan van Keppel Jan Maes
Pieter Jansz van der Kerk Goeswijn Heynricz
Claes Druut Meeus Dirc
Airnt Louwensz Claes Rijnersz
Gherijt Moen Martijn Geritsz
Heynric Claesz

f.30.

Sint Lauwerens M CCCC XXIX (1429)

Int jair voirz op de zelven dach lyede Lijsbet Martijns Willemsz wedewij die men hiet Lijsbet van Cleve met hairs voechts hant bij consent van den burgemeesters ende den gemene gerecht sculdich te wesen Willem Bent Dijbberensz vijftich beyersgulden dair hij se om houden zall hair leven lanc duerende en gheven hair eten drinck cleder en schoen als redelic is en hij zall hair wtaert doen ende ter airde helpen op sinen kost als si doet is/ voirt soe zal hij dat huis dair hij nu ter tijt woent dat hair is in wonen en houden dat in rake en in dake ende den pacht betalen alle jair die dair op staet buten hoire kost hoir leven lanck/ Ende wair dat hij dese voirz punten niet en hilde tot enyge tijden soe wair hij vervallen van aller geloeften ende voirwairden die sij hem voir gedaen heeft ende voirscr staet

f.30v.

Int jair M CCCC ende dertich des donredach na sinte pouwelsdach converssie huerden Airnt Willemsz ende Jan Boeff ende Gerijt Jacopsz der stede lant tot heren aertsberge drie jair lanck ende hout vijfthien morgen die morgen om enen borgonsschen scilt siaers te betalen tot bamisse naestcomende ende voirt van jair tot jair die drye jair lanc duerende voirz ende wair dat het in brake off openbair oirloge ware al soe dat sij tlant niet bruycken en mochten soe zellen sij doen als men banen ende beneden doet die dair bij gelant sijn Ende sij zellen hem zelven heynen buten der stede kost Ende ten eerste jair zel men hen korten enen airmemse gulden en enen stoep.

f.30v. 1430.

Het zelve jaer voirscr ende op den zelven dach voirz huerde Gyllys Jansz van der Kercke der stede graftent yen jaer lanck siaers off om vijff Wilhelmus hollantsche scilden te betalen alle jaer tot sinte baven dagen naestcomende ende dan alsoe van jaer tot jaer die tyen jair lanc duerende ende mit hem heeft gelooft Willem van Langenraeck Pieter Keymptgen ende Wouter Claes gesamenderhant.

Item int jaer ende op den dach voirscr. Huerde Maertijn Beerlick beckevaertspoort tyen jaer lanck siaers om twee gouwen beyers guldens te betalen tot bamisse naestcomende ende dan alsoe voirt van jaer tot jaere die voirz tyen jaer lanc duerende ende mit hem hebben gelooft.

Item op den zelven dach voirz huerde Martijn Pietersz tyen jaer lanc die hoffpoort siaers om enen Wilhelmus hollantsche scilt te betalen tot bamisse naestcomende ende dan also voirt van jaer tot jaer toe voirz tyen jaer lanck duerende ende mit hem heeft gelooft Matheeus Scoenmaker ende Martijn hout hem scadeloos.

Item op den zelven dach voirz huerde Jan van Poel lende Gijsbrecht Martijnsz Lopickerpoort tyen jaer lanck siaers om twee Wilhelmus scilden te betalen tot bamisse naestcomende ende dan also voort van jaer tot jaer die voirz tyen jaer lanck voirz duerende.

Item Langerakerpoort huerde Gyllis Jansz van der Kerc tyen jair lanck op de dach voirsr om anderhalve Wilhelmus hollantsche scilt ende dardalve cromstaert Te betalen tot bamisse naestcomende ende dan voirt van jaer tot jaer die voirz tyen jaer lanc ende mit hem heeft gelooft Jonge Jan van der Kercke sijn broeder ende hij hout hem scadeloos.

Item jaer ende op den dach voirz huerde Gijstgen viscooper ende Harwijch Martijnsz die veerstalpoert tyen jaer lanck siaers om enen Wilhelmus hollantsche scilt Te betalen tot bamisse naestcomende ende dan also voirt van jaer tot jaer die voirz tyen jaer lanck duerende.

f.31.

Int jaer ende opden dach voirsz huerede Pieter Wijersz der goutsmijts toorn tyen jaer lanc siaers om twee beyers gulden ende mit hem heeft geloeft Aernt Veymbrechtsz ende die stede zal beneden den toeren houden tot het stede oirbair.

Int jaer voirsz op sinte willebourts avond huerde Voppe Lambertsz dat erve buten an die oostmuyr van Costverloren toorn (scillen) toe tyen jaer lanck siaers om achte leeuwen ende zelt in gaen op de dach van voorsz End ezel alle jaer betalen op sinte baendach Ende hij loefde die kanten te laeycken ende schoen te houden.

f.31v.

Int jair ons heeren dusent vierhondert dertch op des heylich cruusdach oxaltatio si quamen voir de scout scepenen ende burgemeesters op die tijt tot Scoenhoven Gherijt Plonysz Gijsbrecht Aertsz Beckevoyt Willemsz Mathijs Willemsz Dirc Florijsz Willem Dirxz ende Dammaes Dirxz voirtijts scout ende heemraders in Berchambacht int jair van een ende twintich doemen die grote walen beneden dicke ende Dirc Thonuzsz op die tijt dair dijgrave was ende tugde bij hore ede voir ons scepene ende borgermeesters voirz dat Ghijsbrecht van Mierlo op die tijt noch binnen hore tijt dat si scout ende heemraders waren in den ambocht voirz Dirc Thonijzsz noch nyemant enige wilkoer dede op sijn erve gelegen in den ambacht voirz mar alsine kenninge van de lage heemraders Soe loefde Gijzelbartus voirz als een borgermeester van Scoenhoven alsoe als hij van der stede wegen van Scoenhoven dair gesont was van die poirten lande van Scoenhoven dat sij boven Scoenhoven leggende hebben van omtrent vier hondert margen van die ander tweehondert margen verdijcke elx sijn lant in dusdanige manyeren tot wat tijden dat die walen overgegangen waren rekeningen ende ommeslach gedaen dat dan die stede van Scoenhoven hair poirten alsoe goet hebben sullen dat sij elx hair gelt van den ommeslach te barden brengen sullen des onraets slants mede te vervallen van stekhoutten bast wilgen ende ander gereescappen dat men dat men behoeven soude Ende om dat dit getuucht voir ons aldus geschiet is van de scout en heemraiders voirz Soe hebben wij scout scepenen ende borgermeesteren voirz dit ghetuucht gescreven in onser stede boecken van den pappier in gedeyncknisse ende in getuuch dair wairheyt op de dach voirz.

f.31v. 1431.

In der eren goids ende onser liever vrouwe ende des heylige vaders ende biscop sinte severus soe is overdragen bij den heer ende bij den heyligen geestmeesters en bij den homans van den lynnambacht van des gylde wegen van enen zalygen dienst die geschyen zal lende god will in der kerken op des heylige geest outaer van dryen missen ter weken te doen op des gylde cost voirscreven van zulken gelde als in den gylde verschijnt tot nutschap ende profijt der gemeenre stede van Scoenhoven/ Des soe zellen die heylige geestmeesters den zelve gylde voirz jairlix wtreycken die nu sijn off namels wesen zullen/ twee gouwe nobel siaers of ander payment dat dair goet voir is totter missen behoef Ende wair dat sake datter myn missen

gedaen worden dan drye die weke soes ouden sij alsoe veel myn gelts geven als dat beliep Ende wair dattet god versage dattet voirz outair mit hulpe van goede luden alsoe begaeft worde dattet alle dagen misse mocht hebben sonder dat gelt van den heyligen geest soes oude die voirz heylige geestmeesters dat gelt houden totter armer behouff/ Voirt soe wanneer yemant dat gylde van den lynnen ambacht coept die zal dat voirz outair geven een kaerse van twee pont was eer dat hij werck op een boete van een out bottgen alsoe dicke als men dair off bekuert/ Voirt soe wanneer die voirz homans van den lynnen ambocht gecoren sijn soe zellen dat gerecht twee goede mannen kyesen wt den gemenen ghylde voirz homans off anders die sij willen die dair nut toe wesen zullen/ die zullen dat outair voirz lychten ende ende versyen ende die misse besteden te doen als voirz is Ende alle diensten te vermeren op dat voirz outair na dattet god begaeft op horen eet/ Ende dien eet sullen sij doen mitten homans ende dat en zel hem nijmant verweren op een boeten van vier pont was/ Ende al dat goet dattet gylde voirz gegeven wort tot dat voirz outaers behoeff dat sellen die voirz homans van den outair op nemen ende wtgeven tot den dienst goids als voirz is / Ende wair dat sake dat men den homans van den outair yet geve heymelic off openbair tot behouff des outairs dair souden sij den dienst goids mede vermeren off overleveren als sij verset worden op haren eet Voirt soe wanneer enych gylde broeder off suster gestorven is soes ellen die homans van den outair drye zielmissen den doden na dien Ende vier zielmissen des jairs van al die geen die dair aelmissen toe gegeven hebben Ende alle dinc sonder argelist Ende dit geschiede int jair M CCCC XXXI op sinte sevarus dach.

f.32v. 1432.

Int jair M CCCC XXXII op den XXII ste dach van mairte wart Willem Aerntsz die stede verboden op sijn lijff overmits dat hij onredelycken geleeft hadde mitten waken in der stede huus in der waken ende anders tot anderen tijden En heeft lyeflicken then heyligen gezworen op eenre mijlen na der stede van Scoenhoven nach mijnre genadiger vrouwen lande niet te comen Ende dit heeft hij geloofd ende gezworen van den scout ende gerecht van Scoenhoven.

f.34.

Item Harman Beynkin ende Jan die Hasen kinder hebben merkander gheloeft den brief die sij in der stedekist hebben leggen roerende van der heer van Montfoirde van horer ghebreken/ toe wie van hem den brief behoeft recht mede te spreken dat hij dien brief verborgen zell weder gheheel in der stedekist te brengen tot hore verder behoef voirz.

f.34.

Item int jair ons heeren voirz voer Pieter van Sloten mit stockvisch voirbij die tol tot Renen dair die tolnair hem sijn visch ontnam dair die stede op vervolchde mit hoiren brieven ende hantvesten t'Utrecht dair hem sijn visch en wort wedergegeven ende voir vri van daen sonder tol tot sinre merct te Deventer.

f.34v

Int jaer ons heeren M CCCC ende XXXIII op sinte martijnsavondt in den winter wort overdragen bij den heeren bij der stede ende bij veel goeder knapen dat het Willem van der Marck ghegont ende ghegeven is die bijkerck int gasthuus mit allen horen toebehoren in zulken voirwairden dat hij die bedienen ende bewaren zal na inhout den brieven dair de renten ende goederen die den outaer toe behoren in bescreven staen/ Ende voit soe heeft hij gheloeft dat hij die ziecken die int gasthuus leggen zullen vysiteren ende troesten zall Ende van zulke ghebreke als hij dair off verstaen zall Dat hij die voert te kennen geheven zal lende tbest dan in doen Ende wair hij des niet en dede ende bediende ende bewaerde als voirz staet ten waer van kenlic noot tzaken zycken off andere Soe mach die stede die bijkerck of sij will weder an

nemen ..... Hoir en ghevenisse den ghenen voirt diese bedienen ende beware na inhoud den brieven die dairoff sijn behoudelic dat her Willem voirn die renten voirz heffen ende bueren zall van der tijt dat hijt bedient heeft.

f.35v.

Int jair XIIIc en XXXV opten XV ste dach in october wort Jannys die Rode ghegonnen van de borghemeesters ende gerecht dat hij dat steechtgen dat op ten dijc staet voir Goeyvert Jansz toirn dat hij dat beheynen zel voir ende dat steechtgen scoen houden des zel hij enen slotel daer of in rijkensteyn brengen duerende totter stede weder zeggen.

f.36.

M CCCC ende XXXV Int jair voirz op sinte willeboorts avont wort overdragen bij den gemenen recht dat Ghijsbrecht Heinric Jansz zwagher gehuert heeft tegen der stede VI jair lanc zulke erve an die plaetse dair hi sijn houttuun op gemaect heeft om 1 philippus scilt siaers.

f.37. 1437.

Brueke van Herman Poel.

Item eerst van dat hi Jannes de stede knecht gebloetreist heeft verbuert X pont ende dair of een soene gesett op der stede kuer die hi niet gehouden en heeft tusschen Jannes en hem dair of verbuert LX pont Item beleit driewerf mit scepenen dair hi wtgegangen was ende niet in en lach gelijc hen geboden was tot elke reise X pont facit tsamen XXX pont Item noch bewijst van III pont van dat hi een man wt Strevelant mit een kuus geslegen heeft Item noch van mestrecken op Willem Engbrechtz bewijst van III pont Item op die tijt so en lach oec niet in. (bloetreisen is iemand bloetstorten of wond aanbrengen)
(kuus of kuse cuyse is een knots of kolf)

f.37v.

Int jair M CCCC XXXVIII opten XVIII ste dach in januarie wort Airnt Jans die men baenjairt hiet geboden van mijnre genadiger vrouwen wegen niet in der stede te comen hi en heeft te Romen geweest ende dair aff een bethoen brengen op sijn een hant omdat hi sijn vader overlant mit woirden gedaen hadde ende mit werken.

f.37v.

Item int jair voirz opten tienden dach in februari wort Dirc Vos overseit om dat hi Pieter Rutgaertz in sijn huus bij nacht en ontide onredelike ende dreygelike woirden gegeven heeft om dat hi sijn borge niet worde en woude/ Dat hi wtgaen sel tusschen dit ende XIII dage na grote vastelavont ende gaen tsinte jacops in galissien ende brengen dair off een goet betoen dat hi dair geweest heeft ende geven der kerken X pont eer hi weder in coemt op der dtede kuer ende nochtan die beaert (of bevaert) niet te verdragen.

f.37v.

Int jair voirz op sinte valentijnsdach waren geseint van de stede wege die burgemeesters scepenen ende goide knapen tot sesse gouder mannen toe Utrecht mitter hantveste ende per brieve van de toll in den gesticht ende toende se dair in tcapittel voir meester Raes deken van Oldenzaal meester Wouter Grauwert/ deken tot oude munster als van den ecclesie/ heer Jan van Rynesse ende Heinric van Rijn van dat ridderscap/ Airnt van Amerongen ende Jan van Lichtenberch burgermeesters/ Jan Knijff ende Ghijsbrecht Louwe overste oudermans van der stat wegen van Utrecht.

f. 38. 1438.

Int jair voirz Jacop Maertensz mit 1 scip souts voir bij die tolle tot Renen ende bad oirloff dair hem die tol nair gheen oirloff geven en wouden/ dair sijn goit ende scip opgehouden ende beset wort dair die stede op vervolchde ende wart vri van daen laten varen sonder tol van Gerrit die tol naer op die tijt was.

f.38v.

Opten 19^e dach in merte int jaer 1439.

Item ontfanen van Aernt Louwenz en Pieter Rutgaertsz huysmeesters van Herman van Gherderens wegen also hi buten kants was 4 engels nobel van 4 ½ engels die nobel die hem te mey verschenen int jaer van 38.

f.38v.

Dese borgemeesters hebben ontfangen binnen horen jair van Airnt Louwenz ende Pieter Rutgaertsz huysmeesters IIII nobel ende verschenen Harman van Garden van lijfrenten op die meydach int jair van XXXVIII.

So hebben noch dese burgemeesters ontfangen binnen dit selve jair van Airnt Veimbrechtz ende Pieter Wiersz huysmeesters IIII nobel ende verschenen den selven Herman van Garderen van lijfrenten op die meydach int jair van XXXIX.

f.38v.

Binnen desen jaer XV dage in augusto quamen die prior van den Donck ende die confessoir van ..... buten Utrecht ende dadingede mitter stede van sulke besterfnisse alhem an bestorve is van oude Jan die Brunen mit sulke voirwairde dat deser convente goide voirz/ die sij van Jan die Brune ontfangen hebben vri wesen sullen van alle scatinge ende scote die binnen onser stede gescien sel ten ewigen dagen.

f.38v.

Item int jair voirz voer Dirc van Bosch onse poorter mits out ende mit koern op en neder voirbij die tol tot Renen vri sonder enich onlust ende hem woirt oirloff gegeven op sijn tolle teyken.

f.39.

Int dit jair omtrent heilich misse bestaden die tresoriers mitten borgemeesters Jan die Loeven al der stede toornen ende vleischstallen te decken mit leyen ende staelgen ende mit tegelen sijn leven lang siaers om xii de halve beyersgulden die men alle jair betalen sel op alreheilichendach des sel die stede hem leveren leyen ende nagelen ende hi sel hem selven steigeren ende opper knecht lonen buten der stede dair yet an te gelden mer wair tzake datter enich van de toornen of huse utbranden of nedervielen die sel die stede weder doen maken ende doen decken ende dan sel hij se voirt stoppen ende in raekhouden gelijk die anderen toornen ende des sel hi alle jair die toornen besien en maken dairt noot wesen sell ende hier en sijn niet in Hein Keiserstoorn, Jan Gerritsz toorn, Reyner Coenraetstoorn, Brandenborch ende Floris Jonge toorn die selle se selff decken.

f.39. 1440.

Int jair voirn voeren Jacop Aelbrechtsz ende Floris Jonge sijn zwager voir die toll tot Renen mit rogge ende weit in Pieter van Bonpoort van Culenborch ende baden oirloft op hoir teyken die tol nair Gilles Paedze hem oirlof gaff ende seide hi wou dat scriven ende wair dat wij hier namaels gemeenlike vertolden s osouden sij den heer van Vriswijk sijn tol betalen ende

geschiede tsaterdages voir dat men sinte kuwer droech Item des saterdages daer na varen sij oec also mit rog ende weit in een scip van Wijck ende die scipper hiet Gerrit van Wailwijck Item noch acht dagen dair na oec mit 1 hondert rog ende wiet geladen in 1 scip van Airnhem ende die scipper hiet Goetge van Arnhem ende doe bat Floris voirn oirloff ende doe vraechde die tolnair waen hi ende hi antwoirde van Schoenhoven doe seide die tolnair Gillis Paedze voirz vairt dat u god geleide.

f.39.

Int jair voirz voeren Coentgen Danielsz Alaert Cock ende Daen Coxz elc mit 1 scip souts omtrent decollacio johannis ende baden oirlof op hoir teyken ande tolner voirz ende gaf hen oirloff ende seide hi woudet scriven mit sulke voirwairde wair tzake dat men hier namaels tol gave dat sij drien den toll betalen soude.

f.39.

Item dese borgermeesters hebben ontfangen binnen dese jaer van Airnt Bennenz Herwich Korsygin ende Pieter Rutgertsz huismeesters IIII nobel van Herman van Garderen ende verschenen op die maydach anno XL.

f.39v.

Wij Martijn Jonge Heinricz Andriesz ende Jan die Wit scepenen binnen Schoenhoven oirconden ende kennen mit desen brieve bezegelt mit onse zegelen dat voir ons gecomen is Hildegont Jan Gerritsz weduwe mit haeren gecoren voecht ende gaff over brueder Ijsbrant enen vrien eygendom van IIII engelschen nobel siaers off payment hairer wairde sijn leven lang duerende leggende an die een helft van de huze ende erve die Hildegont voirn toebehoirt staende ende gelegen an der vischbrugge oestwert Rutwijn Alaertz huze ende erve te betalen tot heilich misse naestcomende ende dan also voirt van jaer tot jair als recht is van lijfrente duerende also lange als Ijsbreant voirn leeft welke jairrente voirz Hildegont voirz gelooft heeft Ijsbrant voirz haeren soon te waeren jair ende dach als wairborghen recht is. Gegeven int jair ons heeren M CCCC ende seven opten vijften dach in januario.

f.41.

Int jaer voirsr 13 dage in julio wort poorter Pieter Bloem ende sel vijf jaer mit ons poorter bliven off der stede geven 10 lb. Ende mit hem geloift Kerstgin Heinrixz en Feys Mathijsz ende hij hout hem scadeloes des is hem geloift dat men binnen Schoenhoven geen bloeck slijten en sel dan binnen Schoenhoven gemaict sijn, voirt so sel hi onsen poorteren die se voirt slijten willen also goide koop (gaen) als sij die buten copen en halen mogen ende wairt dat hij gheen werck en hadde om onse sliters voirt te vercopen so mogen sij selff werck buten halen sonder enich wederseggen.

f.41.

Int jair XLIII twintich dage in julio wort bij alinge den gerecht ende veel goide knapen dat meester Costen in der kerke op die oirgelen spuelen sel op apostel dagen ende die hochtijden als gewoenlic is ende hier voir sel hij hebben van de stede VII arnoldus guldens tsiaers ende die sellen hem die tresoriers jairlix betalen ende dit alt samen tot hoir beiden wederseggen ende dat een half jair malkander te voeren te zeggen.

f.42.

Int jair ons heren M CCCC XLVI XIII dage in april zwoer Andries Ghijsenz lieflic then heiligen mi topgerechte vingeren tastede an des baiuwes hant ende loofde tusschen dit ende den heiligen palendach naestcomende wt te gaen ende binnen den naesten vijff jaeren in mijns

genedichs heeren palen van hollant zeelant ende vrieslant niet te comen ten waeren bij mijns heeren consent ende wille off bij sinen hoge rade gestelt then zaken sijnre landen voirz Ende wairt zake dat Andries voirz hier en binnen enighen van mijns heren genaden onderzaten mit wairden off mit werken misdede so looffde hij vorder then ewige dagen buten den pale van den lande te bliven op sijn lijff wair dat men in enich van de lande voirn belopen konde.

f.42v.

Int jaer van XLVII vijff dagen in novembri wort angebrocht van de ouden scepenen dat alle sulke rechtvorderingen van brieven off anders diese gedaen hadde an Clais Airntsz goide dat hij dat gedaen heeft tot Aechte Clais Airntsz wijff ende Sijtgijn hoir dochters behoef.

f.42v.

Int jair van XLVII vijf dagen in novembri wort angebrocht van den ouden scepenen dat alle sulke rechtvorderinge van brieve off anders die Feys Mathijsz gedaen heeft an Clais Airntsz husinge off ander goide dat dit is tot Aechte ende IJtgins Clais Airntsz wijff ende kijnts behoeff.

f.43.

Int XLVIII opten lesten dach van septembri wort Gerijt Voppenz overmits onredelike woirde ende hantieringe die hij bedreef tot Jannes onse burgemeester bij nacht en ontijde in sijn huus/ dat hij gaen soude then heiligen bloede te Walzenach ende dan bethoon off senden ende niet weder in die stede te comen then sij bij de heren ende bij der stede op sijn een hant ende die mach hij lossen mit LX pont Des heeft Gerijt voirz sijn bedevaert gedaen ende den bethoon off gebracht/ Des die heren ende die stede Gerijt voirz die stede weder gegonnen hebben des verwilkoerde Gerijt voirz Wair tzake dat hij yemant van buten off van binnen om deser zake wille enige onredelike woirde gawe in hoer tegenwoirdichheit off after hoeren rugge ende daer off betuucht worde mit twee wittachtige mannen dat wair op sijn een hant ende mach hij lossen mit LX pont mer wair tzake dat yemant van buten off van binnen misdede mit werken off dat hij yemant sloege om deser zake wille dat wair op sijn lijff.

f.43. 1448.

Int jair voirn tsaterdages voirden heilige korsdach wort overdragen bij den here ende bijder stede so Clais Airntsz in voirtyden die stede verboden was op gedenken sijn lieff moeder gesproken hadde daeren boven hem die stede weder gegeven is om bede ende begeerte des heren des domproest van Utrecht daer en boven hij menigerhande onredeliken hantieringe van woirde ende van werken gehadt heeft dair goide betuge off gehoirt is wair off noch die heren en die stede den selven Clais bevelen dat hij voirt an hem so redeliken bewijse ende niemant en misdoe mit woirde noch mit werken want tzake dat hier off bevonden ende betuucht wort/ mit wittichtigen tugen so sel hij ter stont binnen sonnenschijn weder wt der stede gaen tot des heren vermaninge ende niet weder in comen op sijn lijf ende hem dat niet te verdragen then is bij den heren ende bij der stede Ende want Claes Airnts voirn hier over mit woirden ende mit werken an Feysen ende ander luden misdaen heeft so vermaent ende beveelt hem die bailiu van theren wegen binnen sonnenschijn wt der stede te gaen op sijn lijff ende dair en tenden die levert te Romen te gaen ende dair goet bethoen off te brengen ende dan nochtans niet weder in onse stede te comen then sij bij des heren ende der stede gemoede op sijn lijff.

f.43.

Int jair voirz 1 dach na sinte luciendach wort Lambrecht die cuper die stede verboden ende op een mijle na der stede niet te comen op sijn lijff overmits menicherhande onzedicheit ende hantieringe die hij op der straten bij nacht ende bij dage bedreven heeft ende om overlast die

hij onse poorteren gedaen heeft mit onredelicker woirden gelijc hem in voirtijden oec overseit was dair wij hem gracien off gedaen hadde omdat hij hem beteren soude dair hij hem so qualic in bewust heeft dat hem die stede weder om verboden is op sijn lijff ten ewigen dagen ende niet weder inne te comen.

f.43.

Int jair XLVIII op sinte ponciaens avont wort Dirc Vos overgeseit overmits onredelike ende ontamelike woirden die hij opten burgermeesteren in der kamer gesproken heeft in tegenwoirdicheit des gerechts dat hij binnen sonnenschijn wt der stede gaen sal ende gaen then heiligen drie coningen tot Kuelen ende daer off een bethoen te seinden in onsen stede ende dair en tenden niet weder in comen ten sij bij den heren ende bij der stede op sijn een hant ende die mach hij lossen mit LV pont/ Soe heeft Dirc voirz te Kuelen geweest ende dair bethoen off gebrocht des die heren ende die stede Dirc voirz die stede weder gegonnen hebben des verwilkoerde Dirc voirz wair tzake dat hij eneige van den gerecht onredelike woirde gave in hoir tegenwoirdicheit off after hoeren rugge ende dair off betijghet worde mit wittachtige tuge dat wair op sijn hant ende die mach hij lossen na wtwijsinge der stede kuer mer wairt zake dat hij yemant van den gerechte hier omme misdede mit werken off dat hij yemant sloege dat wair op sijn lijff.

f.43.

Int jair voirz XXVIII dage in octobri wort overdragen bij den heren ende bij der stede ende bij den tesorier van den raemten So wie een raemte set tussen dit ende mey naestcomende ende die draperie off ghinc binnen twe jaeren van meyfage so sel die stede den genen die die raemten geset heeft hoir gelt wedergeven dat se gekost hebben/ mer ghinc die draperie off tenden twe jaeren so sellen die raemen den ghenen bliven die se geset heeft sonder der stede yet dair off te gelden ende die stede sel die raemten heynen.

f.43v.

Int jair voirz op sinte andries dach wort jonge Poelegin overgeseit overmits ondafft die hij bedreef bij nacht ende bij ontijden in des burgemeesters huus dat hij binnen sonneschijn wtgaen sel ende gaen then heiligen bloeden te Wilzenack ende dair bethoen off brengen ende niet weder in te comen op een mijl na der stede op sijn hant ende die mach hij lossen met LX pont ten wair bij den heeren ende bij der stede/ des heeft Poeltgin voirz sijn bedevaert gedaen ende den bethoen off gebracht/ Des die heeren ende die steden Poeltgin voirz die stede weder gegonnen hebben om bede wille van sonderlinge vrienden des verwilkoerde Poeltgin voirz wair tzake dat hij yemant van buten off van binnen om deser zake wille enighe onredelike woirde gave in hoir tegenwoirdicheit off affter hoeren rugge ende dair betuucht worde mit tweek wittachtigen mannen so sel hij ter stont tot des heeren vermaninge wt der stede gaen ende op een mijll na der stede niet te comen nach in dat bailluischap van Schoenhoven ende wt bliven vijf jaren op zijn een hant/ ende die hant te lossen mit LX pont mee wair tzake dat hij om deser zake wille yemant van buten off van binnen misdede mit werken off dat hij yemant sloege dat wair op sijn lijff.

f.43v.

Int jair M CCCC XLIX tien dage in maerte quamen voir ons brueder Willem prior van Syon Dirc Claes Bottermansz mit Lijsbet Fye ende Jutte sijn susteren ende loofden eer sij die eygen van den huse over gaven ende die prior die ontving dat Dirc ende sijn susteren staen sullen in sulken schijn ende in alre manieren als sij te voeren stonden eer in die eygen van lande ende van huzen overgaven als scot ende lot ende ongelt te gelden dant die stede te doen sel hebben

hoir leven lang duerende. Ende wairt dat sij van heen voeren so sullen sij doen dat ander luden doen die goit wt der stede voeren.

f.43v.

Int jair voirz XII dage in maerte quam voir ons Willem heer Lodewicksz die bastaertsoon ende gaff hem selven over in handen der burgermeesters ende der stede van Scoenhoven ende loeffden buten hem niet te doen sij loven van scult te maken off yet te geven buten consent der burgermeesteren voirz ende die burgemeesteren loeffden hem te verantwoirden ende te houden voir hoir weesskijnt.

f.44.

Int jair ons heeren M CCCC XLIX op sinte andries avont wert Dirc Vos overgeseit Also hij Gherijt Piet Ruchen soenz die bij den heere ende stede om sijnre misdaden wille wt der stede geseit is ter tijt toe dat hij sijn bedevaert gedaen heeft tot sinte jacobs in Galissien gesterct hulpe ende bijstant gedaen heeft ende mede opten kerctoime geweest heeft tevens den heeren ende der stede dair hij mit recht sculdich waer off gepuct te wesen als die principael ende voirt in tegenwoirde des capiteins baelius scouten burgermeesteren ende scepenen alrehande quade ende ververlijke woirde gesproken heeft om een rijsinge onder den volck te maken ende soude mede dat hij die clock slaen woude voir welke brueken hij terstont bij dage ende sonneschijn gaen sal vier stede ende baeliuscepe van Scoenhoven ende op een mijle nader stede niet te comen op die verbuernisse van sijn een hant ende die te lossen nader buer off hij wil om vijftich nobel Ende voirt so sal hij gaen bedevaert tot onser liever vrouwe tot Halle ende daer bethoen of te brengen ende daer ende teynde niet op een mijle nader stede te comen als voirz sonder consent ende wille van den heren ende der stede.

f.44.

In den jairen ende dagen voirz so Kerstgin Steiyaer des baelius dienres ende na den baeliu selver geweigert heeft sine eet te doen in mijns heren saken so sal hij den heeren ende der stede vergiffenis bidden om goetwillen dat se hem dat vergeven willen dat hij hem daer aen misdaen heeft Voirt sal hij geven der kerken t'Scoenhoven tot paschen naestcomende twe dusent steens of voir elc dusent tien wijt stuver voirt so sal hij noch wtgaen binnen sonneschijn dageraet een bedevaert tot Amersfoert tot onser liever vrouwen ende dair verthoen off te brengen ende niet weder in die stede te comen then zij bij den heeren ende bij der stede op ter stede kuer.

f.44. 1449.

Int jair voirz een dach na ons liever vrouwen dach conceptione wort Dirc Vos overseit so hij om zekere brueken gecorregieert is ende sijn bedevaert gedaen heeft ende goet bethoen dair off gebrocht heeft ende den heren ende der stede geseint biddende hem voirt gracien te doen om weder inne te comen dair die heren ende die steden hem op beraden hebben noch gratie doen also verre als hij hoir verwilkoert voir den heren ende der stede wairt dat hij tot toecomende tijden dede in eniger wijs tegens der heerlicheit ende gerecht van de stede roerende van hoeren dienst/ Dat wair op sijn lijf Ende dit heeft Dirc Vos voirz verwilkoert op sijn lijff so voirz staet.

f.44v.

Int jaer voirz op ten 13^e dach in december also Jan Lambrechtz Gerijt Dircxz en Reyner Geritsz gecomen sijn int cloester van den Hemme bij nacht en hebben aldaer alrehande leliken saken bedreven roepende wael enen wael aen Dordrecht slaende en smitende die glase ontwe en anders veel enz.

f.45.

Overmits dat Beatris Henrixz wijf Jan den Wijt de burgermeester in onwaerde bij der borst gegrepen heeft ende hem spijtige woerde gegeven heeft sine dienst aengaende gelijker wijs bij de heeren ende bij der stede dien getuich daer off gegaen is Ende want Volcwijn Henrixz gecomen is tot Sterkeins sine wive op die selve tijt ende heeft den burgemeester Jan de Wijt in onwaerden pijnlijke toe gesproken seggende dat sijn wijf dien tabbert dragen soude int soijte van sinen aensichte welke lake verboden was ende voirt ander drechlijke woerd egelijker wijs dat voer den heer ende der stede getuycht is van welker sake men des manedages voir sinte martijns dage correxie ende recht off gedaen soude hebben nader stede rechte ende kueren Soe is gekuert bij de heer ende bij der stede dat so wie den scout off gerecht sanelic off enige van den gerechte bysonder onredelyke off ontamelijke quade woerde gave ende dat recht aendraegen off van den gerechte toe quamen in hoir tegenwoirdicheit off after hore rugge ende daer off betuget worde dat scepene geloven Dat sal staen tot beteringe des heren ende der steden mit gelde mit bedevaerden mit bannen grafte te diepen off stede muerre off totter kerken te geven min off meer na gelegentheit ende grootheit der sake Des is Volcwijn Henrixz voirz gecomen opten dach voirz mit sommige van sinen vrienden ende is die sake ende brueke gebleven aen heer Gherijt van Poelgeest Capiteyn Henric van Liesvelt baelui ende aende gerechte van Scoenhoven So ist daer off onze zeggen ende wtsprake eendrachtelijke mitten oude gerechte ende nije als dat Volcwijn Heynrixz ende sijn wijf samentlic in der stede camer den heren ende der stede vergiffenis bidde Item so sel hij ter beteringe doen der heilige kerke twee toernjen van VII pont was tusschen dit ende onser liever vrouwen dagen conceptio navolgende op ter stede kuer Item so sal hij noch geven ter beteringe der stede van Scoenhoven XL dusent steens nader stede vormen off daer voor geven XX Wilhelmus scilden ende dit te voldoen tusschen dit ende de laetste heyligen dach van corsavont naestcomende opter stede kuer Zo dat gesciede anno vijftich des sondages voir sinte katerine avont.

f.45v.

Omdat Henric Roelofsz gecomen is in Jacob Pietersz huys ende heeft sijn wijf die doere over den hals gedrongen ende bier getapt haers ondancx ende daer niet off gegeven en heeft ende die kan dat lit off te broken ende die kan in die grafte geworpen daer sal hij ter beteringe voir doen dat hij ten bedevaert mergen sal gaen binnen sonnenschijn uter stede ende baeluiscape van Scoenhoven tot onser liever vrouwen te Halle ende daer goet bethoen off brengen ende daer en teynde niet weder te comen binnen der stede van Scoenhoven then sij bij den heeren ende bij der stede op sijn hant ende dit gescide int jaer ons heren anno vijftich des manendages voer sinte martines dage in de winter voert des dages na sinte katerinedach daer aen heeft dese selve Henric Roelofsz voerz verwilkoert nyeuwt om deser sake voerz te misdoen op sijn een hant mit enige woerden noch mit werken op sijn lijf.

f.46.

Int jaer ons heren M CCCC een ende vijftich den achsten dach in meye so sat die scout van Scoenhoven mit burgermeesteren ende scepenen in der gespannen vierscaer om recht te doen van mijns genadichs heren wegen daer is gecomen Gijsbert Jansz bastertz van Langeraac onder andere woerde als die wairheit dat wel betuget ende seide die scout off ic bi us eer dede daer die scout seide wat eer wouden mij bewijse daer Gijsbert voirz weder op antwoirde ende rende totten scout dat hij niet wordich en waer aldaer te sitten want ghij sijt bij eene hoere openbaer in overspele want ghij een geechte getruwede wijf hebt Ende die burgermeister seide Gijsbert die scout sijt hier van mijns genadigs heren wegen van Borgongen daer hij op antwoirde Dat weet u wel dat draech die scout an scepenen Ende also die scout geseten heeft

in de stadt van minen genadigen heren om recht te doen ende mijn genadige heren hem daer goet genoeg toekent So sijn die woerden smadenis tot dier plaetse gedaen mijnre genadig heren van Borgoenjen ende nyement anders So is overdragen bij de heren ende bij der stede als dat hij voer sijn brueke ende misdaden wtgaen sal binnen sdages sonneschijn uter stede en baeliuscepe van Scoenhoven ende op een myle na Scoenhoven niet te comen binnen de naester V jaren ende daer en teynde nochtan niet in te comen then zij bij den heren ende bij der stede Ende waert dat hij hier over dede dat waer op sijn rechter hant Ende dit wert wtgesproken in de jaer voorscreven opte vijftiende dach in meye.

f.46.

Item also Wouter Pieter Claessoensz sine vader in evelen woede onder sijn voeten gehadt heeft ende heeft hem overlast gedaen gelijk dat getuych dat wel bewijst So is overdragen bij den heren ende bij der stede als dat hij wtgaen sal ter stont binnen sdages sonnenschijn uter stede ende baeliuscepe van Scoenhoven ende daer niet weder inte comen eer hij gedaen sal hebben een bedevaert tot sinte pieterre ende sinte pouwels tot Rome ende daer goet betoech off gebrocht ende daer teynde nochtan niet in te comen then zij bij den heren ende bij der stede ende waert dat hij hier en boven dede dat waer op sijn rechter hant Ende dit wort wtgesproken anno een ende vijftic hopten vijftiende dach in meye.

f.46.

Int jaer ons heren M CCCC een ende vijftic hopten XXIII ten dach in september wort overgeset Jan Bouwensz overmits dat hij bij nacht ende bij ontide gecomen is voer Corstiaen Steiyaers duere ende heeft daer Corstiaen voirz ende sijn gaste wtgeest wt sine huse ende heeft aldaer vele ondaste bedreven mit woerden so sel hij binnen sonnenschijn sdages wter stede gaen ende sel gaen tot Cuelen ende daer goet bethoen of brengen ende nochtan niet weder comen binnen der stede then sij bij den heren ende bij den rechten op sijn een hant.

f.46.

In den jaeren ende dage voirz wort overseit Lubbert Willemsz overmits dat hij bij nacht ende bij ontijde gecomen is voer Corstiaen Claesz duere ende heeft aldaer Corstiaen Claesz ende sijn gasten wtgeest wt sine huse ende heeft aldair veele ondaste mit woerden bedreven so sel hij binnen sonneschijn dages wt der stede gaen ende sel gaen tot onser liever vrouwe s'Hertogenbosch ende daer goet bethoen off brengen ende nochtans niet weder te comen binnen der stede then sij bij den heren ende bij den recht op sijn een hant.

f.46.

Inde jaeren en dagen voirz wort overgeset lange Aecht ende Katrijn Ioestendochter overmits dat sij bij nacht ende bij ontijde onredelijke ende ontamelijke hantieringe bedreven hebben so sallen sij binnen sonnenschijn sdages wt der stede gaen ende daer wt bliven V jaer lanc Ende waert sake dat sij binnen dese V jaren wederquamen binnen der stede so sal men se leggen in een galijnte ende aldaer in bewerken dat sij daer niet reede weder wt comen en sullen.

f.49. 1423.

Lijfrenten verkocht om nootzaken willen van Crimpenerwaert die ingebroken wiert mit tween walen en zeven slijcbairden en des joncheren dijck van Nassouwen ende vlichdijck die dat gemene landt op die tijt dijcke.

f.51. 1421.

Wij borgemeesters scepenen ende rade der stede van Scoenhoven doen condt alle luden want die prior ende convent van Scoenhoven staende hebben twee husen gelegen in die twijstraet

an die cloester steug ende overmits dat die prior ende convent voirz dat cleynste huys aff breken wil ende dat meeste huus op die stede te versterken om mitscap ende oirbair den cloester ende der stede om die straet te rumer te wesen. Ende want die pryor ende convent voirz dat niet doen en mogen sonder groten cost/ soe sijn wij overdragende bij goeduncken onser wijsheyt dat wij hem in der ere goeds te laten comen willende van der stede wegen ende hebben hem dair van gegeven ende bewijst/ gheven ende bewijsen mit desen brieve zestalff pont hollants siaers gelegen op dat huus ende erve dat toe behorende is Jan Feyssenz erfnamen dat staende ende gelegen is buten des heylichs cruuspoort mit desen voirwairden/ wart dat sake dat wij die renten voirz weder aen ons nemen wouden tot enyger tijt off dat wij dat voirz huus affbreken wouden om die plaets voir die poorte te meren soe zullen wij den pryor ende convent geven tyen gouden nobel binnen den eersten zes weken na dat weder an namen sonder argelist in kennisse der wairheyt soe hebben wij onse stede zegel an desen brief gehangen op den sesten dach in augusto int jaer ons heeren M CCCC een ende twintich.

f.53. 1426.

Int jaer ons heeren M CCCC opten XXVI sten dach in maerte is overseit die sentencie Jan Bouwenz ende sine wive. Item die zusteren van sinte agnieten in de Coestraet hebben doen leggen een nuwe brugge over den Haverstraet twelcke Jan Bouwenz niet hengen en woude ende heeft die boem craftelijc off geworpen int water dat hij wel mit recht ver..... mocht hebben hadde hem yet gebroken ende daer en teynden Geertruyt sine wive tot Jans voirz behoef gelt geloeft is dat hij dat woude hengen dat die voirz zusteren die brugge aldaer leggen soude dat een ..... Van stortinge ende coorn severinge is/ ende wel betuycht is. So is dat hem die heeren ende stede daer off overseggen binnen sonneschijns dage tot der stede van Schoenhoven te gaen een bedevaert tot ons liever vrouwen then ezale ende daer goet bethoen off te brengen dat hij aldaer geweest heeft ende daer en teynde niet weder te comen binnen der stede van Schoenhoven then zij bij den heren ende stede off te geven tien rinssche guldens tot der tymmeringe van der stede huys ende die te vervougen binnen sonneschijn dage ende te betalen binnen mey naestcomende ende alle dese voirz punten sal hij houden en voldoen op sijn een hant ende op sijn poortrecht. Item overmits dat Jan Bouwenz en sijn wijff den zusteren voirz onredelijke ende ontamelijke woorde gegeven hebben die welcke geestelijke ende religiose personen ..... ende ..... onder der protectien ende bestervenisse ons genaden heeren. So ist dat hem die heere ende die stede daer om overseggen dat sij heren Jan confessoer van den zusteren voorz ende den susteren voirz bidden sullen om vergiffenisse ende ter beteringe geven twee tortijsen elcke tortijse wegende II pont was ende daer en teynde sal Jan Bouwenz wijff gaen een bedevaert te Keulen binnen eenre maent na dese dage oft voor de voirz bedevaert te geven III rijnsche guldens totter tymmeringe van der stede huys.

f.59. 1456.

Dit sijn die erve gelegen after die stedemuer streckende van de stedemuer ter Leck tot van Willige poirte totter Veerstaelpoirt toe ende is geregistreert anno LVI op sinte olofs avont.

Eerst so heeft die stede een erfgen after out Slijkenburch, met dat steeggen begrpen.

Item Alijt Evert Crunen wed. mit haren kinderen after haer huys dat zij aldaer staende heeft, dat erve dat hout si jan hoir.

Item Jacob Pietersz die tymmerman after sijn huys dat erve hout hij an hem.

Item Claes Jansz die struycmaker dat after sijn huys dat erve dat heeft die stede an hem.

Item noch een erve heeft hij after die stede toirn ende dat heeft oick die stede an hem, als it sulcke voirwairden dat die stede hem ende Aechtgen sijn wijff wtreyken sal hare twyer leven lanc duerende X witte stuvers siaers op sinte jans dach te middesomer. Des so sullen zij noch gebruycken hare twyer leven lanc den wijngaert an die muer ende dat riet over den sleusvliet (mogelijk de sluis van de Zevender) ende teynde hare doot so selt vrij weder comen ander stede.

Item Jacob die snijer dat erve after sijn huys dat heeft die stede an hem mit sulcke voirwairde dat die stede hem ende Gertruyt sijn wijf wtreyke sel hare twyer leven lanc duerende VII wit stuver siaers ende die dach van betalinge sel wesen johannes midsomer ende teynde hare twyer doot so sal die stede dat voirz erve vrij an varen. Ende deze renten heeft die stede vrij an hem gecoft.

Item grote Gijss dat erve after sijnhuys dat hout die stede an hem mit sulcker voirwairden dat Gijs en Aerlant sijn wijff den wijngaert houden sallen after die muer hoire twyer leven lanc. Des so sel hem die stede jaerlix wtreyken X wytte stuvers siaers. Enzo wanneer enich van hem beyder sterft so sel die een helft van de X stuivers voirz mede of serven ende teynde hoire beyder doot so sal dat voerz erve vrij weder comen ander stede. Des so en sel hij dat eerste jaer niet meer bueren dan III wit stuver.

Item des so heeft die stede twe erven die die stede vrij sijn tusschen grote Gijsen erve ende Jan van den Kerke Jansz erve streckende ter Leck toe. Ende die II erve heeft Claes de Besieme in pacht X jaer lanc ende begint die huer in anno LVI op sinte andries dach om XXIII wit stuver.

Item daer an heeft Jan van der Kerke Jansz drie erve die hij an hem hout.

Item so heeft Gijsbert Mertijnsz een erve leggende after Wout Daemsz huys ende heeft die stede an hem mit sulcke voirwairden dat Gijsbert voirz houden sel den wijngaert an die muer sijn leven lanc. Des so sel hem die stede jaerlix wtreyken then dagen voerz X wit stuver ende teynde sijnre doot so coemt dat voirz erve mitten wijngaert vrij anden stede.

f.59v.

Item Pieter Faeyenz heeft een erve after sijn huys dat heeft die stede an hem behoudelike dat Piet Faeyenz en Alijt sijn wijff dit voerz erve gebruycke sullen hare twyer doot salt weder comen ander stede.

Item Corstiaen Louwenz dat erve after sijn huys dat heeft die stede vrij an hem, behoudelike dat hij dit voerz erve gebruyke sel over die graft van de twee erve.

Item dat erve after Aechtgen Coman Heyne huys dat heeft die stede vrij an hem.

Item dat erve after der stede toirn hoert der stede van Schoenhoven vrij toe.

Item dat erve after Stoppelmans huys dat heeft die stede vrij an hem.

Item dat erve after dat gasthuys dat hout dat gasthuys an hem.

Item dat erve after Jan van Voerst dat hout Gerijt Gerijtsz an hem.

Item alle dese voerz erven die die stede an hem gehouden heeft die stede haer goeningen betaelt van der graft.

f.63v.

Int jaer ons heren M CCCC LVI opten XXV en dach in augusto so heeft verpacht tegens der stede Andries Gerrijtz die metselaerszoen den wijngaert after Lopikerpoert ende Vop die Snyer verpacht hadde X jaer lanc duerende die ingaen zullen op sinte pietersdach in july naestcomende om XV wijt stuiver siaers ende des sel hij den voirz wijngaert sine oirbaer doen dese X jare lanc voirz.

f. 65. 1461.

Overmits dat Henric Jansz die men heit in der wandering Heyn vaelvoet/ den supprior veule lelike onredelike woerde gegeven heeft in sine tegenwoirdicheit daer hij stonde in sinen cloester ende zegde ziet had ic u wt den cloester ic soude u een mes in uwen bosem hemelen/ zo wout die supprior mit sinen medebroederen staen onder die pretentie ende bescermenisse van onse genaden heere/ So zeit hem die heren ende die stede over dat hij binnen sonneschijn plag sal gaen wt der stede ende baluiscape van Schoenhoven tot onse vrouwen te Halle ende niet weder te comen binnen der stede van Schoenhoven/ hij en heeft aldaer geweest ende daer goet bethoen off gebrocht dat hij aldaer geweest heeft ende daer en teynde als hij dat voldaan heeft so sal hij gaen een bedevaert tot onser vrouwe ten Hulle end ezel met die bedevaert sel staen tot des heren vermaningen ende dit sel wesen op sijn een hant.

f.84v.

Overdragende bij den balui schout burgemeesteren scepenen ende gemeen rade dat wij onder die stede protexi ende bescermenis genomen die ingeseten van Lopikerpoirt als binnen der nijewer graft ende zullen van desen dach aftervoirts hair recht verzuecken/ hoech ende laech binnen Scoenhoven tot onser vierschair gelijk niet inwonende met so wes wilkoren dan geschiet zijn tot desen dach toe dair sel men heur recht mede plegen in alre manieren als men dairgedaen zoude hebben/ Ende want dat hier yemant het zij baluy schout burgemeesters scepenen of enich van den rade of enige poirter of inwonende hier over messchiden dat sel hem die schout vuytdraegen.

f.92.

Item Zweer van Brakell heeft overghenomen ter resignacie (afstand doen) van Willem van Reimerswael t'castelijnschap ende baeyluscap van Schoonhoven van den welke Zweer van Brakel casteleyn voirz ghelooft heeft die stede van Schoonhoven duechdelick ende wel te quyten van den drie hondert rijnguldens dair die stede voirz Willem van Reimerswael voirz ghelooft hadde als voir den casteleynscap ghelijck dat blijkt bij den obligacie mitter quitantie die Zweer voirz ons dair of ghegeven heeft ende leggende zijn besloten in der stede kist. t'Welck voirz aldus overdraghen ende gheschiet is bij consent de ghehele vroetscap.

f.90v. 1485.

Int selve jaer upte XII dach in maerte heeft die stede van Scoenhoven gegeven eenen brief besegelt mit der stede zegel then saecke Jacob Dammaesz/ Inhoudende de driehondert rijnguldens tot XL groten tstück/ die die stede gelooft heeft voir Willem van Remmerswael ter cause van tcasteyleynscap van Schoonhoven van dwelke die voirz Willem gelooft heeft die stede van Scoenhoven te vrien ende te quiten gelijc dat blijct bij eenre obligacie die wij dair of hebben en leit in der kist bij der stede zegel/ Ende des soe hebben dese naevolgende personen wedsgelijcx die stede van Scoenhoven hier of gelooft te quyten ende scadeloos te houden ter tijt toe dat dese voirz penningen betaelt sullen sijn te weten Cornelis Baerntz scout

Hillebrant Kielenz burgemeester Baernt Iansz burgemeester scepenen Anthonis Pietersz Joris Iacobz Vrederik Claesz Jan Claesz van Voerenbroeck Matheus Mathijsz Jacob Claesz ende Pieter Vergheer Claesz Aelbert Iacobz Ghijsbert Pietersz Dirck Claesz Claes Ioestenz Joest Claesz Aernt Willem Thinz Meester Huych Aelbertz Pieter Rutgersz Jan die Visscher Aert Jansz die oylslager.

f.90v. 1486.

Item anno LXXXVI sdaegs na sinte gregoriusdach/ so heeft die stede an genomen Beuyen Dirxz tot een boode der stede van Schoonhoven/ ende heeft alle alsulcke jaren alst die stede van Schoonhoven in pacht en heeft van Gherit Iansz ende heeft gheloofd die stede voirz scadeloos ende costeloos te houden van sijn iaren/ borch meester Willem op ten Dam ende Aert die backer ende hout hem scadeloos.

Item anno LXXXVI op sinte marcus avont wordt an ghenomen Willem Voppenz tot onser secretaris te wesen der stede van Schoonhoven in alle alsulcke iaren ende pachten alzo alst die stede van Schoonhoven heeft van Aelbert Iacobz ende houdt die stede van Schoonhoven scadeloos.

f.94v. 1492.

Opten lesten dach in octobry anno twee ende tnegentich is bij den gerecht ende die volle vroetscap van de stede eendrachtelijck geconsenteert ende overdragen tot profijtte omme die armoede wil van der stede/ als dattet gerecht van Schoonhoven in vier toecomende jaren geen gelt van der stede tot hair cledinghe the baten hebben en zullen noch dat geen officier enich wijn van der stede hebben en zullen den voirz tijt dyerende.

f.95. 1495.

Item overdragen bij de geheel vroetscap van der stede dat men van nu voirt aen alle jair in toecomende ter eren ende the love goods een generael processie doen zal mitten heyligen eerwaardige sacramente tot geheuchnisse ende the love van der victorie dat ons god almachtich beschermt heeft van dat Jan van Naeltwijk die stede in genomen hadde/ ende sonder slage den selven Jan ende Jorijs die bastert van Breroen mit hair consorten weder uut gedrongen ende geleit hebben uut der stede op sint elisabeths avont anno LXXXIX (1489).

Dus so selmen in gehouchnisse van dien die voirz processie houden up sinte elisabeth/ ende die priesteren sullen mit alle solempnityten dienen ende die processie medehouden Ende voirt so selmen noch een processie doen alle jaer upten viertiensten dach na elisabeths avont upten eersten zonedach dairan in alle manieren alst voirz is ende dat the love goods also die voirz Jan van Naeltwijck ende Jorys die bastert voirz die weder uut Rotterdam quamen the water ende the lande ende bestormde onse stede tot twe plaetsen ende schoten het vuer binnen der stede ende god ons victorie gaf dat wij onse stede behielden/ Ende des sullen die priesteren van de processie the houden ende van upt organen the spelen hebben beyde die reyse in als tweentwintich stuvers.

f.95. 1492.

Overmits dat tot Corsgen Jan Roelofsz huys gecomen zijn in der nachte XVI oft XVII gesellen die hij dair gehuyst ende heymelick gehouden heeft sonder dat hij dat geen van de waeckers in der nacht of smorgens den poirtiers the weten gedaen en heeft gelicht als hem tanderen in den bevolen is geweest van den heeren ende die stede/ twelck een saecke is dair veel meuterij in sculen ende incovement van comen mochten hij dair om wel van sulcke ongehoirsamheden behoirde grotelijcke gecorrigeert the wesen met omdat Corsgen hier off

zeer oitmoedelick begeert ende gebeden heeft om gracie ende die heeren ende die stede meer gewicht zijn tot bermhertichheit dan tot rigoor van victorie so zeggen die heeren ende die stede hem over/ dat hij om dese misdaet wille binnen saecke zonnenschijn gaen zel uut der stede vrijheit van Schoonhoven een bedevaert tshertogenbosch ten dair of goet betoon brengen dat hij dan geweest heeft ende hij en zel nyet weder inde stede comen then zij bij consent van den heeren ende die stede ende nochtans hier en teinden gaen een bedevaert then eensdeel tsheeren vermaningen ende dit al the houden up den stede keur datum den VI in maerte anno XCIII.

f.96. 1493.

Up ten lesten dach in februaryo anno XCIII also van den burgemeesters ende gerecht toegesait was meester Gerrit Matreusz the wesen der stede meester up een besoeck van dat hij gedient heeft in den gasthuse ende gemeestert den ziecken die van der pestilencien dair zieck lagen ende dat gedaen heeft zeder sinte martijns misse die lestgeleden is ende oick dair the voren.

So is hij nu bi de vroetscap van der stede angenommen vast the wesen der stede meester ende the cureren ende the gaen over den armen siecken in den gasthuse/ ende hij sel dair voir jairlix hebben van tgasthuys een pont groot ende hij sel wesen ende sitten waeck vrij jende schotvrij. Des zel hij om tvoerz pont groot jaerlix een tabbert doen maecken ende dragen ther eeren van der stede ende dit is in gegaen sinte martijns misse lestleden ende sel altijd uut ende ingaen dese sinte martijns misse duerende totter tijt toe dattet die een den andere altijd een half jaer the voeren up geseit sel hebben.

Actum anno pro scriptum.

f. 97. 1494.

Item soe is overdragen ende gegunt meester Aernt die barbier wonende in den huze dat meester Huych die barbier the bewonen plach staende ende gelegen up te stenen brug/ Als dat die selve meester Aernt om sonderlinge noot die muer van de westside van den selven huze uytgeleit heeft omtrent anderhalve voet vorder westwärts ther straten wart dan zij upten dach van huden stont of plach te staen ende hooch tot die nederste zolder toe/

Ende dair voor heeft meester Aernt die barbier voir hem ende zijnen nacomelingen geloofd die stede jairlix the geven twe stuvers die verscinen zullen jairlix visitatio marie. Des heeft meester Aernt voir hem ende sinen nacomelingen geloofd omde westzijde van den huysse ende erve tot geenre tijt leggende/ veynxteren/ leussen noch stoepen the maecken noch nyet anders the vermaecken dan het nu staet/ Ende dit sel gedueren then eersten offbreck/ of then naesten brant.

Actum anno M CCCC XCV upten achsten dach in julio.

f. 99. 1497.

Int jair ons heeren dusent CCCC zeven ende tnegentich up sinte martijns avont zijn burgemeesters gemaect Gijsbert Pietersz ende Jan Vlaesz van Vorenbroeck scepenen Jorijs Iacobz Gijsbert van Loon Lourisz Pieter Vergeer Claesz Gerijt Dirxz Martijn Gerritsz Egbert Dirxz ende Joost Aelbertsz/ Tresoriers Aelbert Iacobz Claes Bouweling Ioostenz ende Aernt Avert Brunezoon/ Ende overmids dat dese voirz burgemeesters onderling twist hadde dair om dat zij twe mit een nyet accorderen en conden ende dit tot kennisse quam van die grave van Egmont stedehouder generael ende van de heeren van den rade hollant zeelant ende vrieselant die an merckende waren dat der stede saecken nijet gevordert en worden/ so hadden die alhier gesonden zekere opene brieve van commissie an mijn joncheer van Moerkercken onse castellein ende baelyu ende hem bevolen inde selve commissie dat hij uut cracht van dien velaten heeft beyde die voirz burgemeesters haren dienst ende heeft die selve Joncker als

baelyu gestelt ende gemaect Jorijs Iacobz ende Egbert Dirxz voirz burgemeesters dat zij doen zullen desen toecomende tijt all die voirn burgemeesters gedaen soude hebben ende dit al bij provisie totter tijt toe dat bij den voirz raet anders hier up in hair luyden saecken anders geapponiteert soude wesen.

Actum up sinte pouwels avont bekeringe anno XCVIII.

f.125v. (1395)

Dirc Tubbersz kijnder hebben eerst Heinrixxkijn half den hof ghemeen mitter moeder int sticht after Wiligherkerc ende Gheertrutkijn heeft an ghelde zeven ende twintich stucken dordrechtschen gulden die nu ter tijt gheslegghen zijn die heeft onder Claes Heyn den muelnaerssoen/ Des is borghe Sijmen Meeussoen ende Claes hout Sijmen scadeloos/ ghestelt int jaer XCV elf dagen in maerte.

f.125v.

Dirc Tubberssoon dochter Gheertrut die heeft drie pont tyen scellinghe hollants tsiaers tot hare live legghende aen den husinghe ende erve daer die brghinen nu in woenen beneden Dam zootwert den poestensteghe des is borghe her Vrederic Smit priester ghegeven int jaer XCIX op sinte lucien avond.

f.131. 1401.

Oieter Herbarensoen van Foreest heeft zeven morghen lands in Polsbroec boven die pipen ende twee margen lands in Polsbroec mit Floris ende moeder ghemeen ende vier mergen lands in Polsbroec daer Floris dat wederdeel of heeft ende twee mergen and ander zide met Aelbertus ghemeen ende een merghe lands tot Lopikerkerk. Ende die husinghe daer zijn oude moeder Hatlijn in woende in haeren liven ende enen hof aende Opweghe gestelt int jaer XCIX vijf dagen in maerte voert zoe en zijn hoe tan dat goede nyet gheloet Int jaer M ende III des donredaghes na paess sel die kinderen noch loeven als voerz is .

Int jaer van XIIIc ende een bleeft als voirz is.

